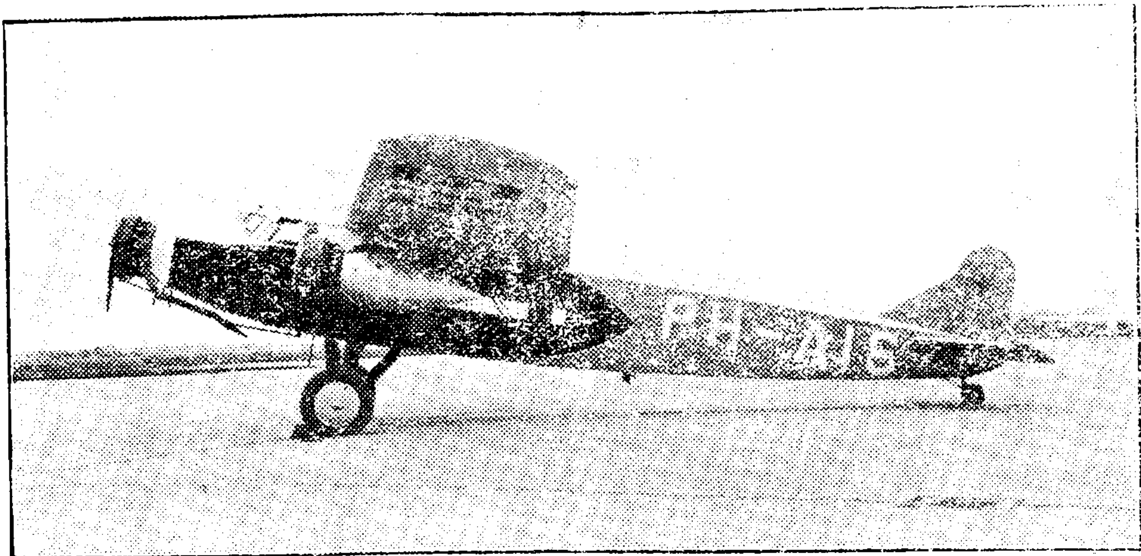
AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elke Vrijdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad : Past. S Mateo, Tel. 413
Administratie : St. Thomas-college Tel. 550.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50 voor elke regel meer 10 cts.

De Kerstvlucht 1934.

Zondag is het een jaar geleden, dat we de Snip met het koene viermanschap Hondong, van Balkom, van der Molen en Stolk op Curaçao zagen neerstrijken, na een welgeslaagde oceaanvlucht.

Het was zoals Gouverneur van Slobbe in zijn begroeting zeide: „Een stuk Nederland op Curaçao en het beste van Nederland."

Curaçao zal die dag niet spoedig vergeten en deze eenjarige herdenking is hier zeker op zijn plaats.

De stormachtige regen op die dag van 22 December 1934 hield bij de plechtige intocht de mensen binnen en daardoor had het mogelijk de schijn, dat het enthousiasme minder was: Ook de te vroege aankomst op Hato belette velen om op tijd de moedige Nederlanders te ontvangen. Misschien ook waren er enkelen die zich zo aanstonds het gebeuren nog niet genoeg realiseerden. Maar toen 's avonds nog de snelle Nederlandse Mail in de huizen kwam, laaide het volle enthousiasme op, wat ook wel bleek in de gesprekken der volgende dagen en de talrijke en spontane huldigingen, waarvan de vliegers zoals Hondong ons eens zeide „de slachtoffers" waren.

Maar niet alleen Curaçao, heel Nederland stond in bewondering voor deze grootse prestatie; ja, heel de wereld heeft in die dagen met de grootste aandacht de vlucht der Nederlandse vliegers gevolgd.

Helaas wierp in die dagen het ongeluk van de Uiver een zware schaduw over deze nieuwe glorie van de K.L.M.

Maar nog erger werd het, toen het Uiver-ongeluk door andere ongelukken werd gevolgd met grote verliezen aan mensen en materiaal.

1935 is voor de K.L.M. geen gelukkig jaar geweest: en ook Curaçao bracht een ongelukje mee in de duikeling van de „Oehoe".

De K.L.M. kwam vanzelfsprekend in grote moeilijkheden, die noodzaakten tot beperking van diensten en hieraan was ook te wijten dat in het afgelopen jaar de K.L.M. op Curaçao nog niet is uitgegroeid in de verwachtingen, welke men een jaar geleden daarvan had.

De oude trouwe, veilige Snip moest het grootste deel van het jaar de dienst alleen doen.

De besprekingen met andere landen voor nieuwe lijnen, duurden langer als men verwacht had.

Maar thans is de „Oriol" hier om in het komende jaar de Snip te helpen: thans willen we ook hopen, dat spoedig de besprekingen tot een goed succes zullen komen.

En moge dan 1936 in alle opzichten een geluksjaar zijn voor onze K.L.M. en in 't bijzonder Curaçao daartoe veel bijdragen, door tot uitvoering te kunnen brengen de grootse plannen, welke de K.L.M.-directie hier heeft, om Curaçao te maken tot het grote centrum van luchtverkeer voor Centraal Amerika.

Welk een belang voor Curaçao een dergelijk centrum is, behoeft niet meer uiteengezet te worden.

De enorme vooruitgang van het wereldluchtverkeer in de laatste jaren spreekt boekdelen.

Maar voor het vormen van deze luchtvaartbasis hier, is zoals de Heer Plesman en Bouman herhaaldelijk hebben betoogd, de medewerking nodig van eenieder op Curaçao, en ook van eenieder buiten die relaties heeft met West-Indië.

Vooral in de eerste tijden, die zoals meermalen is gezegd de moeilijkste zijn, maar door de omstandigheden van het afgelopen jaar nog moeilijker waren, als verwacht was, zal eenieder zoveel mogelijk gebruik moeten maken van de diensten der K.L.M.

Wordt er een onvoldoende gebruik gemaakt van de mogelijkheden, welke het Nederlandse luchtverkeer in West-Indië biedt, dan zal de schepping van een Nederlandse luchtvaartbedrijf in Zuid-Ameka voor lange tijd of wellicht voor goed van de baan zijn. Want de Ver. Staten en de Duits-Columbiaanse Scadta zijn gereed om de Nederlandse plaats in te nemen.

En dit zou een grote oneer zijn aan het pionierswerk, waarin de mannen van de Snip op 22 December van het vorige jaar zo uitnemend zijn geslaagd.

Het geheime consistorie en de nieuwe Kardinalen.

Maandagmorgen werd door Z.H. de Paus het geheime consistorie geopend, waarbij de Paus in een rede de toestand der Kerk besprak, met droefheid wijzende op de treurige toestanden in Rusland, Mexico en Duitsland.

Over het Italo-Abessijnse conflict wilde de Paus niet spreken, daar zijn woorden door de wereld toch verkeerd worden uitgelegd.

Maar de Kerk blijft vasthouden aan haar zending om de volkeren te brengen tot vrede.

De Heilige Vader voegde hieraan toe: „Wij wensen vrede en al onze pogingen zullen op het brengen van de vrede zijn gericht. Wij bidden God, dat Hij ons de vrede in rechtvaardigheid, waarheid en genade brenge."

Hierna ging Z. H. over tot de benoeming der nieuwe kardinalen.

Het zijn:

Mgr. Camillo Caccia Dominioni, sedert de 16de Juni 1921 opperkamerheer van Zijne Heiligheid. Deze prelaat is, zoals men weet, de chef van alle geestelijke en wereldlijke kamerheren, het hoofd van de „Geheime Anticamera" des Pausen.

Zijn taak is het, de diensturen van de wereldlijke geheimkamerheren, edelgarden en Palatijnse ere-garden te regelen. Ook de pauselijke audiënties worden door hem geregeld en aangegeven.

Mgr. Federico Tedeschini, pauselijk nuntius te Madrid.

Zoals men zich herinneren zal, heeft hij een belangrijke rol gespeeld bij de verdediging van de rechten der Kerk ten tijde van de geloofsvervolging in Spanje.

Mgr. Luigo Maglione, pauselijk nuntius te Parijs.

Mgr. Emanuel Célestin Suhard, aartsbisschop van Reims.

Mgr. Henri Marie Alfred Baudrillart van de congegratie der Oratorianen, president van het Institut Chatolique te Parijs.

Mgr. Giacomo Luigi Copello, aartsbisschop van Buenos-Aires.

Mgr. Nicola Canali, assesor van de H. Congregatie van het H. Officie.

Mgr. Carlo Salotti, secretaris van de H. Congregatie tot Voortplanting des Geloofs.

Mgr. Vincenzo La Puma, sedert 20 November 1917 secretaris van de H. Congregatie, die met de zaken van het kloos-kloosterwezen is belast.

Mgr. Dominico Jonio, secretaris van de H. Congregatie der Sacramenten.

Mgr. Ignatius Gabriel Tappouni, patriarch van Antiochië in Syrië, de 3de November 1879 geboren in Mossoel.

Mgr. Enrico Sibilia, pauselijk nuntius in Weenen.

Mgr. Francesco Marmaggi, pauselijk nuntius in Warschau.

Mgr. Carlo Cremonesi, geheim aalmoezenier van Zijne Heiligheid.

Hij is belast met het beheer en de verdeling van de gelden, die de Heilige Vader voor liefdadige doeleinden wenst te besteden.

Mgr. Carolus Kaspar, aartsbisschop van Praag.

Mgr. Isidoro Gom á Y Tomas, aartsbisschop van Toledo.

Mgr. Federico Cattani Amadori, sedert 14 Februari 1924 secretaris van het Opperste Rechtscollege der Heilige Apostolische Signatuur.

Mgr. Domenico Mariani, secretaris van de commissie die belast is met het beheer van de goederen van de Heilige Stoel.

Mgr. Massimo Massimi, deken van de H. Roomse Rota.

De ZeerEerw. Pater Pietro Boetto S.J., assistent voor Italië bij het generalaat der Jesuiten te Rome.

Het is thans voor 't eerst na 13 Maart 1933, dat er nieuwe kardinalen gecreeerd zijn. In de ruim twee en half jaar, sinds die datum hebben meerdere consistories plaats gehad, doch nimmer werd een kardinaal benoemd. Zodat reeds schijnbaar zeer gefundeerde berichten de ronde begonnen te doen, dat het in het voornemen des Pausen lag het H. College van kardinalen te doen uitsterven; en in de eerste helft van dit jaar werden berichten gelanceerd, volgens welke een geheel nieuwe methode voor de Pauskeuze zou ingevoerd worden, in die geest, dat het Conclaaf in den vervolge uit alle bisschoppen der wereld, ook die van de Oosterse Kerk, zou samengesteld zijn, zodat de keuze van den Paus niet meer door de kardinalen, maar door de bisschoppen der gehele Kerk zou geschieden.

Destijds werden deze geruchten reeds tegengesproken, maar de creatie deze week van 20 kardinalen, is wel de sterkste tegenspraak. Door deze creatie immers werd het aantal bijna tot een hoogtepunt, tot 69 opgevoerd: waarvan intussen dezer dagen reeds weer een, Kard. Lega, overleden is.

Onmiddellijk na het Consistorie van 13 Maart 1933 bestond het H. College uit 58 kardinalen.

Natuurlijk had de fantasie de grootste speelruimte om allerlei motieven uit te vinden, waarom de H. Vader met de zo lang gevolgde gewoonte brak om ten minste elk jaar enige nieuwe kardinalen te benoemen; er werd op politieke of financiële zorgen gezinspeeld, ofwel men verviel in de geruchten, welke wij boven reeds citeerden. Soms zelfs werd een conflict geconstrueerd tussen de Italiaanse kardinalen en vooral de Amerikaanse katholieken. Nogmaals, hier had de fantasie vrij spel. Alleen de H. Vader beslist in deze aangelegenheid, en elke katholiek zal zich onvoorwaardelijk in deze, evenals in alle zaken aan de leiding van den H. Vader onderwerpen, Die met heel bijzondere bijstand van den H. Geest het scheepje van Petrus door woelingen van de moderne tijd stuurt.

* * *

Bij een kardinaalscreatie gaan de gedachten steeds naar het verleden terug. Hoeveel kardinalen zijn door de vorige Pausen benoemd? Er is nog één kardinaal, die nog door Leo XIII werd gecreëerd, kardinaal Skrbensky, die zich in het Consistorie van 15 April 1901 tot deze hoge waardigheid verheven zag; 4 anderen werden door Pius X, en 10 door Benedictus XV benoemd. Van de overige overlevende kardinalen zijn er 53 door Z. H. Paus Pius XI gecreëerd.

Een andere berekening, welke gaarne gemaakt wordt, is die volgens de nationaliteit der kardinalen.

Het College telt thans 37 Italianen en 31 niet-Italianen. Deze laatsten als volgt verdeeld: 7 Fransen, 4 Noord-Amerikanen, 4 Spanjaarden, 3 Duitsers, 2 Polen, 1 Canadees, 1 Oostenrijker, 1 Braziliaan, 1 Argentijn, 1 Ier, 2 Tsjecho-Slowaken, 1 Portugees, 1 Hongaar, 1 Belg en 1 patriarch der Oosterse Kerk.

Vooral dit laatste feit is zeer merkwaardig, want voor de eerste maal deed een kerkvorst in functie der Oosterse Kerk zijn intrede in het H. College. Wel kan men in de geschiedenis enkele kardinalen uit de Oosterse Kerk aanwijzen, doch dezen woonden te Rome, of vestigden zich daar onmiddellijk na hun benoeming. Als de nu tot kardinaal benoemde patriarch van Antiochië en Syrië, zoals zeer waarschijnlijk is, residentieël bisschop zal blijven, zal wederom, geheel in de lijn van de kerkelijk politiek van onzen H. Vader, de band tussen de Westerse en Oosterse Kerk nauwer aangehaald worden.

Overigens zijn de nieuwe benoemingen practisch geheel volgens de traditie van eeuwen her geschied. Zondert men Pater Boetto en mgr. Baudrillart uit, welke laatste de creatie als de hoge Pauselijke erkenning van zijn grote verdiensten voor de Katholieke opleving in Frankrijk mag beschouwen, dan wordt het kardinaalspurper nu geschonken aan hen, die daarvoor krachtens hun ambt steeds in aanmerking komen: de grote nuntii, de secretarissen der voornaamste kerkelijke bestuurs- en rechtsorganismen en de twee hoogste waardigheidsbekleders van het Pauselijk Hof. Na deze benoemingen is dan ook een grote personeelsverandering in talijke ambten te verwachten.

Tegen veler verwachting in is de aartsbisschop van Westminster, mgr. Hinsley niet tot kardinaal benoemd. Ook dit is overeenkomstig de traditie; zo was bijv. kardinaal Bourne, die 1 Januari j.l. overleden is, reeds acht jaar aartsbisschop van Westminster, vóór hij tot kardinaal gecreëerd werd.

Vermelden wij ten slotte nog, dat twee kardinalen, die bij het Consistorie van 1933 in petto waren gehouden, nu openlijk benoemd zijn, n.l. mgr. Tedeschini, de Apostolische Nuntius te Madrid, en mgr. Salotti, aartsbisscop van Philippopoli en secretaris van de H. Congregatie de Propaganda Fide.

Tentoonstelling Ligtelijn.

Zaterdag middag 3 uur opent de Nederlandse schilder E. J. Ligtelijn een tentoonstelling van zijn schilderijen in de Hendrikschool. Afgezien van de schilderijententoonstelling van H. M. de Koningin bij gelegenheid van het eeuwfeest is deze tentoonstelling, een unicum.

Maar bovendien zou Ligtelijn's tentoonstelling toch nog zeker iets bijzonders zijn van wege de ± 50 stukken op de expositie, welke ons eiland betreffen.

Naar deze stukken waren we het meest nieuwsgierig: we hadden er reeds twee gezien, maar een bezoek op Ligtelijn's atelier deed onze verwachtigen verre overtreffen.

Ligtelijn zelf noemt het een atelier, deze zware, trieste kamer in het kazerne van het Waterfort, maar de coloriet van het schilderwerk deed de armzalige entourage geheel vergeten. En de schilder pakte daar eens voor ons uit.

Een gezicht op Santa Rosa: St. Barbara met de phosphaatberg. De Isla bij avond. De baai St. Michiel. Verschillende stukken van het Schottegat en vooral niet te vergeten onze haven.

Onze eerste indruk bij het zien van de bovengenoemde twee stukken waren voor ons een desillusie, omdat we de specifiek-Curaçaose sfeer daarin misten. Maar dit waren stukken van Hato met dit landhuis in de volle weelde van de regentijd, en te zelden zien we ons eiland zo.

Maar op het atelier waren we spoedig van deze desillusie genezen.

En wanneer deze schilderijen dan eens zullen zijn tentoongesteld in de goede belichting: en vooral wanneer ze, als enkeling zullen zijn opgehangen in de salon, de huiskamer, het kantoor of de hal, waar ze eerst op volle waarde tot hun recht komen, dan zullen de bezitters dankbaar zijn voor de kunst welke Ligtelijn in Curaçao gevonden heeft.

We geloven dat er één bezwaar is en dat is dat Ligtelijn, met zijn 50 stukken niet zal kunnen voldoen aan de vele aanvragers welke zich 't bezit van zulk een schildering wensen. Maar behalve van Curaçao heeft de Hr. Ligtelijn nog kunstproducten van landschappen van Madeira, Cartagena en andere West-Indische kustplaatsen. Ook kan hij voldoen aan de wensen der Hollanders, die hier op Curaçao in huis een intiem stukje Nederland willen hebben.

Men moet op de tentoonstelling die Zaterdagmiddag in de Hendrikschool opent, maar eens gaan kijken. Het is de moeite niet alleen overwaard, maar we zouden ons hebben beroofd van enkele uren kunstgenot, waarmee we toch hier niet overladen worden.

El Benemerito Juan Vicente Gomez.

R. I. P.

Dinsdagmiddag liep door de stad het gerucht, dat de President van Venezuela, Generaal Juan Vicente Gomez, overleden was. Nog diezelfde avond bevatte telegrammen in de dagbladen het bericht, dat er in de gezondheidstoestand merkbare verbetering gekomen was.

Woensdagmorgen echter bleek het gerucht waar te zijn.

Sedert 1 Jan. 1909 was Generaal Gomez President van Venezuela met een korte tussenpoze in 1930 van Dr. Juan Bautista Perez.

In Gomez heeft Venezuela een zijner beste Presidenten verloren. Gomez gebruikte zijn krachtig moreel gezag om Venezuela te zuiveren van de kwalen waardoor het werd bezocht en door het handhaven van rust en orde heeft Gomez het land gedurende de jaren zijner regering tot grote bloei gebracht.

Hij slaagde erin geheel de buitenlandse schuld te delgen; terwijl er meer dan 3700 lagere scholen werden gesticht, een net van bijna 10.000 K.M. aan wegen werd gebouwd, en landbouw- en handelsbanken werden door de Staat opgericht. Onder Gomez werd Venezuela het tweede Petroleumland van de wereld, wat vooral te danken is aan de faciliteiten die door hem aan de ondernemingen werden verleend.

Onder zijn bestuur stegen de uitgaven voor onderwijs van 1- tot 8 millioen Bolivars. De gezamenlijke in- en uitvoer van 129 millioen tot 1 milliard 192 millioen.

Voor Venezuela ook was Gomez de organisator van het leger, waardoor hij vrede en eendracht wist te doen heersen.

Van 1885-1909 nam hij deel aan meer dan 30 wapenfeiten, en in 20 daarvan voerde hij zelf het opperbevel zonder een nederlaag. We noemen hier alleen zijn beroemde veldtocht van 1901, waarin hij een totale nederlaag toebracht aan Generaal Mendoza.

Maar nog groter eer is het voor hem, dat hij zijn veldheerstalenten nimmer meer heeft behoeven te gebruiken in de talrijke jaren van zijn zegenrijk bestuur.

Ook de verhoudingen met het buitenland die vroeger wel eens te wensen overlieten, ook met Nederland, zijn onder President Gomez immer van de meest uitstekende geweest, zodat we kunnen zeggen, dat de regering van Gomez een zegen was voor Venezuela en zijn heengaan een groot verlies is.

President Gomez bereikte de leeftijd van 78 jaren. Zeker een merkwaardige coincidentie in zijn leven zouden de data zijn van zijn geboorte 24 Juli en zijn sterfdag 17 December, welke samenvallen met de geboorte en sterfdag van den Bevrijder Simon Bolivar. Mits dat de geruchten niet waar zijn, dat Gomez reeds enige dagen overleden was, voor zijn doodsbericht de wereld ingezonden werd.

Dat zou gedaan zijn om voor dien in een opvolger te hebben kunnen voorzien.

Deze opvolger is de persoon van Generaal Lopez Contreras, thans minister van oorlog in Venezuela. Hij is als zodanig voorlopig door het Ministerie benoemd. Later zal het congres stemmen voor een definitieve president.

De waarnemende President Lopez Contreras heeft in zijn manifesto beloofd, dat vrede en orde ongeschonden gehandhaafd zullen worden. „Voor dit doel reken ik op het leger, dat als erfrecht bezit de glorierijke tradies: de onafhankelijkheid, moed, de energie en zelfopoffering van onze voorvaderen."

Voor Generaal Lopez Contreras is Curaçao niet onbekend, daar zijn dochter enige jaren geleden leerling was op het Pensionaat Welgelegen alhier.

ALGEMEEN OVERZICHT.

De vredesduiven vliegen angstig rond: maar ze vliegen nog.

De Engels-Franse vredesvoorstellen, waarover we de vorige week schreven, zijn door de publieke opinie noch in Frankrijk noch in Engeland gunstig ontvangen: ook in Canadese regeringskringen schijnt er een reactie tegen te zijn.

Maar in Engeland is de regering, volgens de latere telegrammen vol verwachting, dat deze oppositie wel zal luwen en in de Franse Kamer, waar aanvankelijk om deze vredesvoorstellen een kabinetscrisis dreigde, heeft Laval tot dezer dagen een motie van vertrouwen weten te krijgen en zullen de interpellaties daarover worden uitgesteld tot na 27 December.

Heel merkwaardig was nog, wat Laval hier zeide, al was het dan niet met dezelfde ronde woorden: dat de oliesancties hem bevreesd maakte voor een uitbreiding van het conflict en dat daarom deze voorstellen aanhangig gemaakt waren.

De nog steeds dreigende petroleumoorlog, waarover al zo veel geschreven en voorspeld is!

Om aan deze voorstellen kracht bij te zetten heeft Engeland intussen weer eens gepraat met Duitsland en men denkt dat zij 't reeds lang opgestelde plan voor een Europese luchtvaart-alliantie als een collectieve garantie voor de vrede, weer op het tapijt brachten.

Intussen zijn deze vredesvoorstellen bekend geworden.

Onder deze voorstellen zal Ethiopië in stukken gesneden worden en Italië worden geschonken. De gebieden welke gegeven zullen worden zijn: de Oostelijke delen van de provincie Tigre en Danakil en nog een stuk in Zuidelijk Ethiopië. Italië zal een strook krijgen langs de grens van Frans Somaliland en nog een stuk langs de Rode Zee, te Assab voor een zeehaven.

Er zal van Ethiopië vereist worden, dat het de slavernij afschaft en het wapenverkeer binnen haar grondgebied vermindert.

In Italië zijn er om deze voorstellen pro en anti's. Maar toch schijnt het wel, dat Mussolini deze voorstellen aanneemelijk vindt als basis voor onderhandeling, al deed hij deze week nog heel gewichtig tegenover de komende sancties.

En om de mogendheden te Geneve wat te intimideren, wees hij op Duitsland, wat ook een onbevredigd volk is en expansie nodig heeft.

Abessynië zelf is wel het minst ingenomen met de nieuwe vredesvoorstellen, maar de berichten uit Addis Abeba zijn toch niet van tegenspraak vrij. Zo stond in eenzelfde telegram:

Ethiopië heeft officieël geweigerd haar delegatie over het vredesplan te laten beraadslagen met de Volkerenbond."

En in tegenspraak daarmee:

„De Ethiopische delegatie ontving Maandagmiddag een verklaring van den Keizer, waarbij dezen de afgevaardigde toestaat wijzigingen en aanvullingen voor te stellen."

Volgens dit laatste mag er dus wel over gepraat worden en dat zal de Volkerenbond dan intussen ook reeds gedaan hebben. Voor Donderdag l.l. was deze vergadering uitgeschreven, waarvan aanvankelijk weinig werd verwacht, maar waaromtrent men later in officiële kringen meer optimistisch werd.

Misschien kunnen we in de telegrammen der dagbladen nog dezer dagen de uitslag verwachten. We hopen in gunstige zin.

Als een merkwaardigheid nemen we nog aan het slot een telegram op, dat niet officiële personen, die in nauw contact staan met de onderhandelingen voor de beëindiging van de oorlog tussen Italië en Ethiopië, zeggen dat Paus Pius, voor een groot gedeelte aansprakelijk is, voor de totstandkoming van de Frans-Britse vredesvoorstellen.

BUITENLAND.

De grande Chartreuse.

Enige tijd geleden kwamen er berichten, dat de likeurstokerij van dit beroemde Karthuizerklooster in Frankrijk door een aardverschuiving getroffen was en vernield.

Wanneer de Kerkvolgers niet spoedig deze paters weer naar hun klooster laten terugkeren, zal binnen afzienbare tijd deze beroemde en historische stichting van den H. Bruno met zijn 40.000 vierkante Meter dakoppervlakte, dezelfde weg opgaan van de talrijke kloosters en kathedralen wier ruines in verschillende landen eeuwigdurende aanklachten vormen tegen de culrtuurvernietigende wandaden der Kerkvervolgers.

Want al is het klooster zelf niet door deze aardverschuiving getroffen, het zal toch niet lang duren of ook dit zal het slachtoffer worden van de jarenlange verwaarlozing van de bodemgesteltenis op de Grande Chartreuse, een verwaarlozing, welke de Paters van het grote St. Bruno-klooster tijdens hun verblijf aldaar door hun grote kennis van grond en natuur hebben weten te voorkomen.

Jean Clair-Guyot, die een onderzoek ter plaatse instelde, schrijft nu in de „Echo de Paris", dat het zeer ernstig geologisch verschijnsel, dat zich bij de distilleerderij van de Chartreuse heeft voorgedaan, een ernstige waarschuwing inhoudt voor hen, die de verantwoordelijkheid dragen voor deze domeinen.

Voordat de onrechtvaardige wet Combes in 1903 de Paters van de Grande Chartreuse hun bezittingen ontroofde, hebben de kloosterlingen in het beheer van hun domeinen atijd uiterste zorg gedragen voor de afvoer van het water, dat de bergachtige terreinen hier kon ondergraven.

Zij hebben het bergwater altijd weten af te voeren naar veilige beddingen. Zij hebben een vernuftig stel van kanalen weten te vormen, dat voortdurend onder hun toezicht stond om te voorkomen, dat er een opeenhoping ontstond en het water zich onder de bodem zelf begon te verspreiden.

Sinds 1903 nu, het jaar, dat de kloosterlingen van hun terrein werden verdreven, heeft de staat, die de bezittingen confiskeerde, steeds verzuimd ook zorg te dragen voor de regelmatige werking van het systeem van canalisatie, waaraan de kloosterlingen steeds hun waakzame aandacht wijdden.

Meer dan dertig jaren lang hebben de wortels der zware bomen, — het struikgewas is hier enorm — hebben ook de dieren, die de grond doorwroeten en als gevolg daarvan kleine grondverschuivingen, aan de geregelde canalisatie grote schade aangericht.

Het bergwater doorsijpelde langzaam aan de bodem, een euvel, dat met elk nieuw regenseizoen steeds erger werd.

Kleine oorzaken, die grote gevolgen na zich slepen.

Volgens het algemeen deskundig oordeel heeft de aardverschuiving te Fourvoirie geen andere oorzaak. Dertig jaren van verwaarlozing hebben nu haar fatale werk gedaan.

Men begint nu te begrijpen, dat de ramp, die nu de oude distilleerderij heeft getroffen, ogenblikkelijk ook op dezelfde manier het prachtige monumentale historische kloostercomplex gaat bedreigen. Heeft men de laatste jaren aan daken en muren van het geweldige klooster ook restauratie aangebracht, uit vrees voor een langzame verwoesting van de kostbare gebouwen, en ook om enigszins tegemoet te komen aan de verontwaardigde klachten en verzuchtingen der jaarlijkse vele bezoekers, de verzorging van de aloude en zo zeer noodzakelijke canalisatie van het doorsijpelende bergwater heeft men volkomen verwaarloosd.

Het gevolg hiervan is geweest, dat ondergronds zeer ernstige verwoestingen hebben plaats gegrepen en de bodem zo ernstig is ondermijnd, dat hij een fatale bedreiging wordt voor de vele gebouwen, die geen basement meer vinden.

Jean Clair-Guyot heeft bij zijn bezoek aan het grote klooster geconstateerd, dat werkelijk bezig waren de daken en de klokketorens te restaureren, maar meteen heeft hij met angst moeten vaststellen, hoe brede scheuren zichtbaar zijn in de dikste muren, wat er op wijst, dat deze beginnen te verzakken en geen houvast meer hebben.

Ook onder het massale klooster wordt zichtbaar de grond ondermijnd door het ruïneuse bergwater. Wil men, zo besluit hij, aan het nationale monument van de Grande Chartreuse de ramp besparen, die aan de distilleerderij te Fourvoirie is overkomen, dan moet men ten spoedigste ingrijpen en onvermijd maatregelen treffen.

NEDERLAND.

Scheuring in de Anti Rev. Partij.

Enkele weken geleden hebben de telegrammen met een enkel woord melding gemaakt van de scheuring in de Anti-Revol. partij.

Over het totstandkomen van de nieuwe partij, welke zich Christelijk-Nationale partij zal noemen, lezen we thans in de Nederl. bladen, dat te Utrecht een door ongeveer 150 personen uit alle delen des lands bijgewoonde bijeenkomst van Hervormde anti-revolutionnairen plaats had.

Deze bijeenkomst was samengeroepen door een comité.

De voorzitter releveerde, dat in Mei 1934 aan honderden anti-revolutionairen in den lande een circulaire gezonden was met een drietal vragen, t.w.: 1o. of men tevreden was met de huidige stand in de A.-R. Partij en de uitleving van de A.-R. beginselen; 2o. wat men dacht van een politieke organisatie met art. 36 van de Ned. Geloofsbelijdenis als basis; 3o. wat men dacht van een zelfstandige organisatie.

Uit de ingekomen antwoorden was gebleken, dat bijna niemand tevreden was en dat er animo bestond voor een zelfstandige politieke organisatie binnen het raam der A.-R. Partij, alhoewel men ook niet blind was voor de ongewenste toestand, door splitsing weer een nieuwe partij toe te voegen aan de reeds bestaande.

Nadat door verschillende van de aanwezigen het woord was gevoerd, werd besloten tot oprichting van de nieuwe partij.

Als naam van de nieuwe politieke partij, die de Hervormde gezindheid naar Groen's definitie in zo breed mogelijke zin zal omvatten, stelde spreker voor: Christelijk-Nationale Partij.

Voorts werd onder voorzitterschap van prof. Visscher een commissie van acht benoemd, welke tot taak heeft 1e binnen 2 maanden een partijprogramma op te stellen en 2e na te gaan met welke der bestaande politieke partijen contact zal worden gezocht.

Het punt waar het om gaat, de taak der overheid, wordt in genoemd art. 6 als volgt omschreven:

(Haar) „ambt is niet alleen acht te nemen en te waken over de politiek, maar ook de hand te houden aan de Heilige Kerkdienst: (om te weren en uit te roeien alle afgoderij en valse godsdienst, om het rijk des antichrists ten gronde te werpen), en het Koninkrijk van Jezus Christus te doen vorderen, het woord des Evangelies overal te doen prediken, opdat God van een iegelijk geeerd en gediend worde, gelijk Hij in Zijn Woord gebiedt."

Hiertegenover wijst de A.-R. Partij, van politiek standpunt der overheid in godsdientszaken af.

Gezien dit verslag, geloven we niet een ongegrond vermoeden uit te spreken, dat we dus van deze partij een sterke tegenstelling te verwachten hebben op het punt van godsdienst. Zo in de geest van Kersten en Lingbeek.

BOVENWINDEN.

Het eeuwfeest op de Franse Antillen.

Heden 20 December zal op Guadeloupe het Franse S.S. Colombie de nationale delegatie brengen, welke daar tot 23 December blijft ter viering van de 300 jarige vereniging met Frankrijk. Op laatstgenoemde datum reist deze commissie dan door naar Martinique tot viering van deze feesten.

Deze nationale delegatie staat onder voorzitterschap van den Senateur Albert Sarraut, oud president van de hoge raad en de vice-voorzitter is Senateur Henry Berenger, ambassadeur van Frankrijk.

Verder telt deze 23 deputé's en 15 Senatoren, waaronder oud-ministers. Het Instituut wordt vertegenwoordigd door de Heren Albert Petit, Martineau, Blaringhem en Georges Leroux. Verder telt de vertegenwoordiging Admiraal Guépratte en enkele Generaals, Gouverneurs en vertegenwoordigers van Ministers.

8 Dagen voor hun aankomst zond deze delegatie een radio-telegram aan de antillen: Delegation nationale adresse affectueuse salut France á populaotions Antilaises et se réjouit leur porter message France fraternelle.

President Sarraut.

Deze commissie zou heden aan boord ontvangen worden door den Gouverneur van Guadeloupe en den bisschop Mgr. Genoud, waarbij Pater de Bruyn die daar thans is, deze zou vergezellen.

Zondag a.s. zal als nummer van het officiële programma een plechtige H. Mis worden opgedragen in de kathedraal, waarbij de delegatie en de autoriteiten van Guadeloupe zullen tegenwoordig zijn.

Deze H. Mis zal een herinnering zijn aan de eerste H. Mis 300 jaar geleden, door Franse Dominicanen daar opgedragen. Vandaar heeft Mgr. Genoud de fijne attentie gehad om aan den Dominicaan Pater de Bruyn te vragen deze H. Mis te willen opdragen, terwijl Mgr. zelf de predikatie zal houden.

Bij de gelegenheid van het eeuwfeest is door Père Guillbaud een gedenkboek samengesteld, waarin de Kerkgeschiedenis dezer 300 jaren gegeven wordt, een historie waarvan de eerste 200 jaren grotendeels door de Dominicanen wordt beheerst.

Verloofd.

De Heer W.Netherwood, uitgever van de Bovenwindse Stemmen, is verloofd met mejuffrouw Grace Darrel. Miss Darrel is op de terugreis van Engeland naar St. Martin en men verwacht dat het huwelijk zal plaats hebben in Januari 1936. (Uit S.O.S.)

De aardbevingen.

De aardbevingen die in het begin van November gevoeld zijn op de Bovenwindse eilanden, waren het lichtst op St. Eustatius. Op St. Kitts' vertoonden zich lichte scheuren in de muren van de Royal Bank of Canada en in de toren van de St. Georgekerk. Ook op Antigua hebben meerdere gebouwen scheuren opgelopen. Op Mont Serrat zijn de schokken het ergst geweest. Verschillende gouvernementsgebouwen en kerken, plus meerdere particuliere woningen, waarvan sommige pas gerestaureerd, zijn zwaar beschadigd.

De schokken liepen in Noord en Zuidelijke richting. Op geen der eilanden vallen persoonlijke ongelukken te betreuren. (Uit Bov. St.)

ARUBA.

Contrabanda voor Aruba.

El Despertador publiceert verschillende gevallen van smokkelarij.

De bark **Lindbergh** van Las Piedras had zes kisten met eieren aan boord, maar onder de eieren zat 33 liter likeur.

El Libertador bracht van St. Martin een passagier met een kist planten, toen men in de grond ging wroeten, vond men er 8 liter sterke drank.

Een vrouw had van St. Martin een zeer zwaar matras bij zich, zodat een man zelfs die niet kon dragen. De Kommies liet de matras openmaken, waaruit 40 flessen spiritualia kwamen.

Nivose.

Dit transportschip van de Franse Marine kwam op San Nicolaas een lading olie innemen.

Stanavo.

Dit amphibie-vliegtuig van de Standard Oil kwam van Maracaibo landen op het oude vliegveld.

Volgens El Despertador is men van plan het vliegtuig per stoomschip naar New York te verzenden.

Kommiezen overvallen.

Volgens El Despert. werd Vrijdag een auto met 8 kommiezen voor het postkantoor te San Nicolaas overvallen door 5 mannen.

2 der aanvallers konden door de militaire politie worden gepakt.

CURAÇAO.

Wegens de a.s. feestdagen zal de Amigoe met Kerstnummer de volgende week verschijnen op Dinsdag 24 December.

Bekendmakingen.

De Heer L. A. Conner, onderwijzer 3e klasse bij het openbaar onderwijs werkzaam aan de Oranjeschool op St. Martin is belast met de waarneming van de functies van hoofd dier school ingaande 1 Januari 1936.

Mej. G. M. H. Houtman tijd. onderwijzeres 4e klasse is eervol ontheven van hare werkzaamstelling aan de Oranjeschool op St. Eustatius, overgeplaatst naar St. Martin en werkzaam gesteld aan de Oranjeschool te Philipsburg aldaar.

Mevr. E. Voges geb. Peterson is benoemd tot tijd. onderwijzeres 4e klasse en werkzaam gesteld aan de Oranjeschool op St. Eustatius.

Aan Mej. V. V. de Jongh, klerk werkzaam op de Curaçaosche Bank, is ingaande 1 Januari 1936, op haar verzoek, eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

De tijdelijke kommiezen der belastingen 2e klasse M. S. Vinck, P. C. de Lange, L. A. van de Hanst. J. F. Davelaar, J. N. M. Wild en V. B. Manuel zijn definitief als zodanig benoemd.

De commies W. R, Plantz is ingaande 16 Januari 1935 overgeplaatst naar het Departement van de Openbare Gezondheidsdienst.

Een Curaçaose zender.

De Curaçaose zender schijnt dan toch spoedig te zullen komen, wat blijkt uit een schrijven dato 11 December door Z. Excell. den Gouverneur aan de Curaçaose Radiovereniging gezonden.

Het schrijven luidt als volgt:

Het komt mij gewenscht voor hetgeen bij de bespreking die ik op 7 December j.l. in tegenwoordigheid van den Procureur-Generaal en den Directeur van den Lands Radio en Telefoondienst met U had, is behandeld, schriftelijk vast te stellen.

Het Gouvernement zal een zender voor de radio-omroep bouwen en een eenvoudige studio inrichten.

De Curaçaosche Radio Vereeniging krijgt voor een jaar het recht om tegen betaling van een huurprijs, muziek, zang, causeriën over wetenschappelijke onderwerpen en reclame uit te zenden onder de volgende voorwaarden:

In het programma mogen de politiek en de godsdienst niet worden behandeld.

Ook het houden van redevoeringen is niet geoorloofd.

De algemeene samenstelling van de programma's geschiedt door eene commissie door den Gouverneur benoemd. Het ligt in de bedoeling het Algemeen Nederlandsch Verbond, Oost- en West en de Curaçaosche Kunstkring uit te noodigen ieder 1 lid der commissie voor te dragen. De Curaçaosche Radio Vereeniging kan 2 leden voordragen.

De uitzending moet, behalve wat de zang betreft, in hoofdzaak in het Nederlandsch geschieden. Hoogstens 25 pct. mag in een vreemde taal worden uitgezonden.

Aan reclame kan maximum 15 pct. van de omroeptijd worden besteed. Elk programma moet aan de goedkeuring van het Pl. Hoofd van Politie worden onderworpen. De omroeptijd is maximaal 12 uur per week.

Het Bestuur houdt zich het recht voor, van den zender gebruik te maken of te doen maken, behalve voor uitzending van muziek, zang en reclame.

Het Gouvernement zal eventueel nieuwsberichten in het Nederlandsch doen doorgeven tenzij de C.R.V. dit laatste in haar program kan opnemen. Hierbij moet er rekening gehouden worden, dat de nieuwsberichten in het Nederlandsch dienen te worden omgeroepen en de uit Nederland afkomstige berichten moeten bevatten.

Zoodra U mij schriftelijk hebt bericht, dat U zich met bovenstaande regeling kunt vereenigen, zal ik de vergunning in de vereiste vorm doen opmaken.

De Gouverneur van Curaçao.
(w.g) van Slobbe.

Opa Hendriks.

Er ging bijna geen boot naar Curaçao of Opa Hendriks, de vroegere Chef van Electra. bij de C.P.I.M. was aanwezig voor zijn Curaçaose kennissen.

Hij verborg het dan niet, hoe zeer hij weer naar dit eiland terug verlangde, een verlangen waaraan hij thans gevolg kon geven.

Met het M.S. „Colombia" kwam hij Zondag hier.

Velen maakten van de gelegenheid gebruik hem van de boot te halen en hem de hand te schudden. Ook de directie van de C.P.I.M. was aanwezig.

's Avonds is hij in de Club Asiento ontvangen en door den voorzitter toegesproken.

Naar wij vernemen bleef hij slechts één dag op Curaçao en vertrok naar Maracaibo om dan in begin Januari terug te keren en hier enkele weken door te brengen.

Consul van Columbia.

Op Curaçao is aangekomen de nieuwe Consul van Columbia, de Hr. Andres Rodriguez, vergezeld van zijn echtgenote, Doña Maria Pérez de Rodriguez.

Consul Santo Domingo,

Generaal Rafael Camejo, thans op Curaçao consul van Santo Domingo, is door den President van deze republiek benoemd tot Gouverneur van de provincie Monte-Christe.

Agentschap K.N.S.M.

Met het M.S. „Colombia" keerde weer op Curaçao terug de hoofdagent van de K.N.S.M., de Hr. H. E. Kiès met familie. De Hr. Kiès heeft weder de leiding van het hoofdagentschap op zich genomen.

Naar Panamá.

Met het M.S. „Colombia" vertrok naar Panamá de vice consul van Spanje alhier, de Hr. Elias M. Curiel en echtgenote.

In dank ontvangen.

Van de firma A. D. Capriles & Co., een „Daily notes and Calender".

Van den Heer Leopold Camarena reclameartikelen van de „La Fama" cigarillos.

DE WERELD IN VOGELVLUCHT

Overgenomen uit „Boletin Comercial" en „Beurs- & Nieuwsberichten".

Na 6 dagen kabinet-crisis in Spanje, kwam er een nieuwe regering, onder leiding van ex-minister van binnenlandse zaken. Het Parlement werd ontbonden en er werd een nieuwe verkiezing van afgevaardigden uitgeschreven.

Wanneer de rechtse partijen met de verkiezingen de overwinning zullen behalen, verwacht men dat zij de aftreding zullen eisen van President, omdat hij geweigerd heeft aan Gil Robles de opdracht te geven tot de vorming van een kabinet.

De onderhandelingen tussen de Amerikaanse en Ierse experts betreffende een nieuwe Transatlantische vliegdienst zijn met succes bekroond. Men verwacht dat de eerste proefvluchten in het voorjaar van 1937 gehouden zullen worden, terwijl de geregelde dienst in de zomer van dat jaar zal volgen.

Twee routes zullen bevlogen worden, de eerste de Noordelijke gaat van Ierland, via IJsland, New Foundland en Canada, de tweede die later in het seizoen gebruikt zal worden leidt via de Azorische eilanden en Bermuda naar New York. De nieuw op te richten maatschappij zal niet alleen door Engels kapitaal gevormd worden, doch ook Amerikaanse, Franse en Nederlandse interessen zullen er bij betrokken zijn.

De „Lieutenant de Vasseau", het grootste vliegtuig van Frankrijk, volbracht een geslaagde proefvlucht over de Zuid Atlantische Oceaan, door een nonstop vlucht van Frans West Afrika naar Port Natal te doen. De vlucht werd gedaan om de mogelijkheid van het instellen van een geregelde dienst over deze route te bestuderen.

In Mexico ontstonden weer nieuwe onlusten, naar aanleiding van de terugkeer van generaal Plutarco Elias Calles, na 6 maanden van vrijwillige verbanning in Californië.

Zoals te verwachten was, is Benesj gekozen tot President van Tjsecho Slowakije.

In geheel West Europa heerste deze week mist en vorst. In Nederland reed men schaatsen.

De vredesvoorstellen, waarvan we in ons algemeen overzicht spraken zullen maken zullen zo goed als zeker verworpen worden.

De Britse Minister Samuel Hoare nam zijn ontslag. In Frankrijk Herriot als voorzitter van de radicale partij.

In Abessinië heeft aan de Takazerivier een zeer grote veldslag plaats.

UIT NEDERLAND.

Het Korps Mariniers ontving gelukwenstelegrammen van den Gouverneur Generaal en den Gouverneur van Curaçao.

Naar verluidt is de Russische regering thans doende om te trachten in Nederland droogdokken te kopen, Reeds werd op enige drijvende dokken een bod gedaan.

Het departement van Buitenlandse zaken deelde mede, dat thans toestemming van de Irakse regering verkregen was, voor het vervoer naar Nederland van de slachtoffers van de Uiverramp. Het stoffelijk overschot van Beekman, Van Steenbergen en Waalewijn zal vermoedelijk begin 1936 zonder bijzondere statie in Nederland ter aarde besteld worden.

Burgemeester en Wethouders te Amsterdam plaatsen als nummer één op de voordracht voor Hoogleraar in de Nederlandse taal aan de Amsterdamse Universiteit de bekende letterkundige Gerard Brom.

Naar verluidt zal de nieuwe Phohizender welke thans in aanbouw is een vermogen van 60 K.W. krijgen en vermoedelijk in het voorjaar van 1936 in gebruik gesteld worden. Volgens een mededeling van de Philips laboratoria zijn de laatste dagen verschillende zeer goed geslaagde proefnemingen op televisiegebied gedaan.

Volgens de gepubliceerde cijfers bedroeg de opbrengst der rijksmiddelen over November 1935 3 millioen minder dan de raming was geweest. Gedurende het tijdvak Januari tot en met November waren de ontvangsten in totaal 30 millioen minder dan de raming.

Te Amsterdam werd een kerkmeester van de Hervormde Kerk door de politie gearresteerd, beschuldigd van verduistering. Een onderzoek had namelijk uitgewezen, dat zich soms leden van de Gemeente tot hem wendden om obligaties te kopen tot steun van de kerk, hij hun eigengemaakte obligaties verkocht, door ondertekend. Blijkbaar heeft hij deze praktijken $1\frac{1}{2}$ jaar volgehouden en tezamen voor een beding van 40.000 gulden verduisterd.

Het Nederlandse Rode Kruis verklaarde opnieuw in verband met het schrijven van de Nederlandse kolonie, dat de Italiaanse regering mededeelde aan het hoofdbestuur van het Internationale Rode Kruis dat men geen prijs stelt op medewerking van buitenlandse ambulances aan het Italiaanse front.

De K.L.M. zal in de loop van 1936 nieuwe machines nodig hebben. Tot nu toe is echter nog geen beslissing genomen welk materiaal men kiezen zal, doch het vraagstuk werd thans reeds in studie genomen,

Het A.N.P. verneemt, dat het thans vaststaat dat het oliecentrum Balik Papan op Borneo door de B.P.M. geabandoneerd zal worden. Hiermede zullen slechts luttele jaren gemoeid zijn. Het personeel zal geleidelijk over andere

De beslissende, 30ste partij in het schaaktournooi Euwe-Aljechin werd in Amsterdam gespeeld. Bij de aanvang van de kamp was de stand 15-14 in het voordeel van Euwe. Meer dan 2000 belangstellenden waren aanwezig. Na 26 zetten was de stand Euwe wit: KG 1 VC 4 TFI TF 2 LE 3 SE 2 pionnen A 4 B4 D 4 E 4 F 4 G 3,

Aljechin zwart KF 7 VC 5 (twijfelachtig ontvangen) TA 8 TG 8 LF 6 SH 4 pionnen A 7 B 7 C 6 E 6 H 6.

Euwe bood hierop remise aan, hoewel materieel in het voordeel zijnde, dit werd echter door Ajechin geweigerd zodat de partij onder ondragelijke spanning voortduurt. Later eindigde de partij toch in remise, waardoor Euwe met $15\frac{1}{2}$ tegen $14\frac{1}{2}$ wereldkampioen schaken werd.

In de schaakwedstrijd Euwe—Aljechin won Dr. Euwe het wereldkampioenschap met $15\frac{1}{2}$—$14\frac{1}{2}$.

Dinsdag had een feestelijke huldiging plaats van den nieuwen wereldkampioen dr. Max Euwe, waaraan een rijtoer door de stad verbonden was. Euwe deelde de persvertegenwoordigers mede, dat Ajechin de preferentie zal behouden voor een uitdagingsrevanche wedstrijd. Naar wij vernemen zou Aljechin voornemens zijn om een nieuwe strijd met Euwe aan te binden na zijn zomertournooi in Engeland.

Aan den heer De Vries, tot nu toe lid van de Raad van State, werd op eigen verzoek eervol ontslag verleend met dankbetuiging voor de gewichtige diensten den lande bewezen. Tevens werd hij tot commandeur in de orde van Oranje Nassau benoemd.

Bij de K. B. werd bekend gemaakt dat op 19 December a.s. de inschrijving op het schatkistpapier opengesteld zal worden tot een maximum bedrag van 65 millioen tegen 4%.

De leerlingvlieger H. F. Mets uit Haarlem kwam op Schiphol in botsing met een militaire tweedekker, en raakte daarin vast. Bij de val kwamen de toestellen los, waarbij het toestel van Mets in brand vloog en de bestuurder werd gedood.

Het militaire vliegtuig stortte in de ringvaart. De piloot was ongedeerd.

Naar verluidt werden de Heren Prof. Klopper, Ir. van Leeuwen en Ir. IJzerman tot commissaris van de Koninklijke benoemd.

De Nederlandse regering huldigt het beleid van Gouverneur van Slobbe.

Een telegram van 18 Dec. uit den Haag meldde:

Gedurende de discussies over de begroting voor Koloniën deelde Minister Colijn mede, dat de regering haar instemming met het beleid van den Gouverneur van Curaçao betuigd had en Zijne Excellentie tevens verzocht had nog enige tijd zijn huidige functie te blijven vervullen.

President Gomez en de revoluties.

Schreven we in ons artikel over den overleden president Gomez, hoe deze orde en rust wist te handhaven, van belang is het wel er eens op te wijzen, dat diens invloed zo groot was, dat tijdens zijn bestuursperiodes revolutionairen dan ook pogingen tot omverwerping van het gezag zelfs niet waagden.

Maar wat gebeurde er in 1929? Bij zijn herverkiezing tot president in Mei 1929, voor de periode 1929—1936, bedankte Gomez en bleef volharden bij zijn weigering.

Gr. J. B. Perez werd toen belast met de uitvoerende macht. En aanstonds ontstonden er opstanden in de Staten Lara, Trujillo en Portuguesa. Ook in de het Federaal district en in de staat Miranda laaide de revolutiegeest.

Op 8 Juni hadden we op Curaçao de beruchte overval van Urbina, waarvan ook de eindbedoeling was revolutie in Venezuela: enige tijd later het avontuur van de Falke, waarbij Trinidad gemoeid werd, totdat Gomez weer president werd en het weer rustig werd.

We willen hopen, dat het „l'histoire se répète", voor deze keer eens niet zal opgaan.

Maar de historie geeft wel lessen.

Doch Curaçao kan onder dezen Gouverneur en met de tegenwoordige voorzorgsmaatregelen gerust zijn.

Trinidad—Curaçao.

Voor een zeer groot publiek vond Zondagmiddag de aangekondigde internationale voetbalwedstrijd plaats tussen onze gasten uit Trinidad en een elftal van de C.V.B.

De wedstrijd verliep zeer sportief en eindigde in een welverdiende 3—1 overwinning voor Curaçao.

Onze gelukwensen.

Mr. M. F. Da Costa Gomez.

Bij het Gouvernement is van het Departement van Koloniën bericht ontvangen, dat Dr. Da Costa Gomez met het S.S. Venezuela op 13 December naar Curaçao vertrekken is.

Tamboerdans met Kerstmis.

De districtmeester van het Tweede District, de Heer van Leeuwen, heeft voor de komende dagen zeer strenge bepalingen gemaakt tegen de beruchte tamboerdansen.

O.a. zullen aan huurders van gouvernementsgronden onverbiddelijk de huur worden opgezegd, zo op deze terreinen tamboerdansen zullen plaats hebben.

Aan de verschillende pastoors van zijn

Voor Hollands sprekende katholieken. De wekelijkse kerkelijke diensten in de stadparochies.

Parochiekerk Pietermaai:

's Zondags:
H.H. Missen: 4½. 6. 7½ (kindermis). 8½ (Hoogmis.
Lof: 's Avonds 6½.
In de week: H.H. Missen 6. 6½ uur.

Parochiekerk Otrabanda:
's Zondags:
H.H. Missen om 4¾. 7 (kindermis) 8½ (Hoogmis) met Hollandse preek.
Lof: 's Avonds 7 uur.

In de week: H.H. Missen 6. 6½ uur.
Lof: 's Avonds 7 uur.

Isla kerk:
's Zondags:
H.H. Missen om 5 uur en kwart voor 8 (met Hollandse preek)
Biechthoren — Zaterdag 4-6 uur.

Parochiekerk San Mateo:
's Zondags:
H.H. Missen 4¾. 7 (Kindermis), 9 uur (Hoogmis).
Lof: 's Avonds 7 uur.
In de week: H.H. Missen 6. 6½ uur.

In de 3 parochies bestaat er gelegenheid om te biechten:
Iedere morgen na de H.H. Missen en iedere avond om 6¾.
's Zaterdags de gehele morgen en na de middag van 4—6; en 's avonds van 6½—8½.

---

district heeft de Hr. van Leeuwen verzocht dit aan het volk te willen mededelen.
Zeer zeker een zeer prijzenswaardig initiatief van dezen ambtenaar in het belang van de zedelijke opvoeding van ons volk.

Athletiekwedstrijd.

Op 26 December a.s. zullen op het terrein Rio Canario (welwillend afgestaan door de sportclub „Asiento") door de Shell Sporting Club athletiek- en wielwedstrijden georganiseerd worden.
Het programma is als volgt:

Van 9.30 tot 11.15 v.m.
100 Meter Hardlopen
Hoogspringen met Aanloop
Discuswerpen
Verspringen met Aanloop
1400 Meter Hardlopen
4 × 100 Meter Estafette.

Vervolgprogramma van 1 tot 4 n.m.

Wielrennen 1 Eng. mijl B.-Klas
Zaklopen 100 Meter
Wielrennen 3 Eng. Mijl Kamp A-klas
Wielrennen 2 Eng. Mijl B-Klas
Wielrennen ½ Eng. Mijl A en B-klas.
Wielrennen 1 Eng. Mijl Jongens beneden 18 jaar.
Wielrennen 5 Eng. Mijl Open Handi
Touwtrekken (Portugezen tegen Venezolanen
Wielrennen 9 Eng. Mijl Open Handi

K.L.M.-Nieuws.

Heden arriveerde per ss. Crijnssen de heer A. J. Viccellio, voor vele bewoners van Curaçao en Aruba geen onbekende.
Deze Amerikaan toch was de vlieger van de Caraïbische Vliegdienst onderneming van den heer Viana, welke tot eind 1934 een tweemaal 's weekse vliegdienst tussen Aruba en Curaçao onderhield. Allen, die indertijd met deze dienst hebben gereisd, zijn nog vol lof over de wijze, waarop Viccellio er in slaagde deze luchtdienst met grote regelmaat en hoge betrouwbaarheid te onderhouden.
Het doet de K.L.M. genoegen te kunnen mededelen, dat deze bekwame vlieger met ingang van heden in haar dienst is getreden. Tijdens zijn verblijf in de Verenigde Staten heeft de heer Viccellio de verschillende voor verkeersvliegers vereiste diploma's vernieuwd en opnieuw een vliegmedische keuring ondergaan.
Vooreerst zal Viccellio zich onder leiding van den heer Verhoeven vertrouwd dienen te maken met het besturen van de Fokker-machines der K.L.M. Vermeldenswaardig is dat deze vlieger behalve de bevoegdheid tot het besturen van driemotorige verkeersvliegtuigen, ook een diploma voor het vliegen van zeevliegtuigen en een brevet als werktuigkundige bezit.
In verband met de indienststreding van Viccellio, zal de heer Dill in Januari naar Holland terugkeren.

Boletin Commercial.

Onze Collega Boletin Commercial heeft Woensdag de eerste steen gelegd voor haar nieuw gebouw dat zal komen in de Kerkstraat, met achteruitgang aan de Maanstraat.
De Heer S. M. L. Maduro vervulde hierbij de functie van Peter.
Onze beste wensen bij de verdere voltooing.

Kerstmis en het Rode Kruis.

Vanwege de afd. Curaçao van het Nederl. Rode Kruis zal met Kerstmis ƒ 300 worden geschonken aan de armen alhier.
Het plan is om genoemd bedrag in handen van de volgende Instellingen en Verenigingen te stellen, n.l. ƒ 50.— aan ieder:
Weeshuis Scherpenheuvel
id. Santa Rosa
Leger des Heils
Liga di Socorro
Eendracht maakt macht
Armenzorg.

De Rode Kruis ambulance naar Abessynië.

We kunnen hierbij mededelen, dat de volgende bijdragen voor de Nederlandse Ambulance naar Abessynië, in handen van de afd. Curaçao van het Nederl. Rode Kruis zijn gesteld. (ter overzending a/h Hoofdbestuur te den Haag.
ƒ 153.27 collecte onder het personeel van de opb. Gezondh. dienst op Curaçao.
ƒ 561.51 opbrengst van enige voorstellingen, welke de Heer Veira, onder auspiciën van een speciaal daarvoor gevormd Comité, heeft gegeven.
ƒ 13.— collecte onder de leden van de Vereniging „van Court No. 9952" te Willemstad.
Het Bestuur der Afd. Curaçao v/h Nederl. Rode Kruis heeft bovengenoemde bijdragen in dank ontvangen en beschouwt het als een teken van sympathie van het publiek aan de Vereniging.

Regenval in het tweede district op Curaçao over de maand November 1935.

Rust	109.5	m.m.
Klein Kwartier	113	m.m.
Scherpenheuvel	103.6	m.m.
Montagne	84	m.m.
Gr. St. Joris	85	m.m.
New Port	111	m.m.
Blauw	155	m.m.
Santa Maria	182.8	m.m.
Zuurzak	92,5	m.m.
Santa Rosa	88	m.m.
Hato	160	m.m.

Menig ding lijkt eerst onmogelijk als het reeds een feit is geworden.
Onze tegenstanders zijn leermeesters die ons weinig of niets kosten.
Tijd of leven worden niet beter door er voortdurend over te weeklagen.

Nog meer arbeiders uit Suriname.

Volgens de Surinaamse bladen zijn weder een 10-tal Surinamers goedgekeurd voor de C.P.I.M., die per e.v. mailboot zouden vertrekken. Zij waren bestemd voor politiediensten op de Isla.

K
KRO
O **PHOHI-UITZENDING**
op Zondag, 22 Dec. 1935 van 15—16 uur A.W.T. op Golflengten 25.57 en 19.71 M.

1. Mars.
2. „Kerstfeest", door Pastoor L. H. Perquin.
3. GRAMOFOONMUZIEK:
   a. Gloria in Excelsis Deo, door Jo Vincent met orgelbegeleiding,
   b. Kerstliederenpotpourri, door Helene Ludolph.
   c. Schlaf wohl, du Himmelsknabe, H. Riemann, door het Basilicakoor uit Berlijn.
4. De Wereld in Vogelvlucht, door Paul de Waart.
5. Van en Voor de Missiepost.
6. GRAMOFOONMUZIEK:
   a. Es ist ein Reis entsprungen, Praetorius, door het Thomanerkoor uit Leipzig.
   b. Ere zij God, door Jo Vincent, Th. Versteeg, Evert Miedema en R. Ravelli.
   c. Ein Kind geboren, arr. J. Hatzfeld, door het Paderborner Domkoor.

DE FILM VAN DE WEEK.

Van 16 tot en met 22 December 1935.

A. Onderstaande films kunnen beschouwd worden als niet aanstotelijk en geschikt voor publiek vermaak.

in theater Roxy.

Wicked woman.
David Copperfield.
I'll fix it.

In Hollywood.

Under pressure.

In Cinelandia.

Fighting Shadows.
Devil Dogs of the Air.
David Copperfield.

B. Onderstaande Films bevatten gedeeltes die aanstoot kunnen geven, wegens gewaagde toespelingen, grofheden, misleidende voorstelling van zaken of gebrek aan kiesheid. Deze films worden niet positief goed- noch afgekeurd, maar zijn TOELAATBAAR VOOR GEESTELIJK VOLWASSENEN.
Een bezoek aan deze films kunnen we in 't algemeen niet aan bevelen.

Roxy.

Rendez vous at midnight.
Dames.

In Hollywood.

Dames.
Love me forever.
Casino Murder Case.
Flying down to Rio.
Love me forever.

In Cinelandia.

20.000 Years in Sing-Sing.
Whirlpool.

De andere in deze lijst niet genoemde films, moeten of wel omdat ze slecht zijn, of wel omdat hier geen beoordeling over gegeven is, vermeden worden.

De grootste kerken der wereld.

Ziehier het juiste aantal gelovigen dat de voornaamste katholieken kerken kunnen bevatten: de Sint Pieter te Rome 54000; de kathedraal van Milaan 37000;; Notre-Dame van Parijs 21000; de kathedraal van Pisa 13000; San Marco, in Venetië, 7000. De Sint-Pieter is, in waarheid, een echte stad.

BEKENDMAKING.

De Procureur-Generaal, Hoofd der Politie in Curacao, brengt ter algemeene kennisse, dat zij, die in het jaar 1935 in het bezit waren van een machtiging tot het bij zich hebben van een vuurwapen op den openbaren weg of op eene voor het publiek toegankelijke plaats, hunne aanvragen om een soortgelijke machtiging te hebben voor het jaar 1936 in den loop van de maand December 1935, behooren in te dienen.

De aandacht wordt er op gevestigd, dat hij die een vuurwapen voorhanden heeft of bij zich draagt, zonder in het bezit te zijn van een geldige machtiging, zich aan strafvervolging en in beslagname van het vuurwapen bloot stelt.

EENIGE EN ALGEMEENE BEKENDMAKING.

Wij maken onze stroomverbruikers er op attent, dat de stroomkwitanties over de maand NOV. a.s. zonder uitzondering voor of op 24DEC. betaald moeten worden.

Alle na deze datum niet betaalde Kwitanties zullen door ons worden geïncasseerd, verhoogd met EEN GULDEN incassokosten.

Wij verzoeken onze verbruikers tijdig hun kwitanties te voldoen, ten einde ons niet te noodzaken tot afsluiting over te gaan.

ELECTRICITEITBEDRIJF.
CURAÇAO.

SPORT-RUBRIEK.

Officiële Mededelingen VAN "De Curaçaose Voetbalbond."

STAND COMPETITIE-WEDSTRIJDEN.

A-klasse:	Gesp.	Gew.	Gelijk	Verl.	Doelpunten voor	Doelpunten tegen	Punten	Gem.
JONG-HOLLAND	10	6	3	1	17	6	15	1.50
VOLHARDING	10	7	1	2	14	6	15	1.50
BISMARCK	11	7	2	2	17	9	16	1.45
R.C.C.	9	5	2	2	15	10	12	1.33
AJAX	11	3	5	3	8	12	11	1.00
HERCULES	11	2	5	4	6	11	9	0.82
TRAPPERS	11	3	2	6	11	8	8	0.73
M.S.V.	11	3	2	6	14	21	8	0.73
TRANSVAAL	9	1	2	6	7	12	4	0.44
ASIENTO	9	1	2	6	5	19	4	0.44
B-klasse:								
SCHERPENHEUVEL	10	9	1	0	40	6	19	1.90
JONG-HOLLAND II	10	5	3	2	20	6	13	1.30
VOLHARDING II	8	5	0	3	12	8	10	1.25
BISMARCK II	8	4	1	3	11	10	9	1.23
HERCULES II	9	5	1	3	10	11	11	1.22
R.C.C. II	8	3	2	3	16	14	8	1.00
ASIENTO II	6	3	0	4	10	11	6	1.00
ATLETICO	11	4	1	6	12	11	9	0.82
M.S.V. II	7	2	1	4	9	23	5	0.71
TRAPPERS II	9	3	2	4	11	11	8	0.59
AJAX II	10	2	0	8	9	27	4	0.40
TRANSVAAL II	8	1	0	7	7	29	2	0.25

WEDSTRIJDPROGRAMMA.

Zondag, 22 December.

MUNDO NOBO:
M.S.V.—AJAX
Aanvang 3 uur precies.
HERCULES—JONG-HOLLAND
Aanvang 4 uur precies.

RIO CANARIO:
ASIENTO—BISMARCK
Aanvang 4 uur precies.

Donderdag, 26 December.

MUNDO NOBO:
M.S.V.—TRANSVAAL
Aanvang 4 uur precies.

Zondag 29 December.

MUNDO NOBO:
AJAX—TRANSVAAL.
Aanvang 3 uur precies.
JONG HOLLAND—BISMARCK
Aanvang 4 uur precies.

RIO CANARIO:
ASIENTO—M.S.V.
Aanvang 4 uur precies.

Zondag, 6 Januari 1936.

MUNDO-NOBO:
M.S.V.-BISMARCK.
Aanvang 3 uur precies.
VOLHARDING-JONG HOLLAND.
Aanvang 4 uur precies.
RIO CANARIO:
ASIENTO-AJAX.
Aanvang 4 uur precies.

DE HOOP:
HERCULES-TRANSVAAL.
Aanvang 4 uur precies.

De elftalopgaven voor de maand Januari 1936 moeten uiterlijk 29 December in het bezit zijn van den competitieleider, Rembrandtstraat 40.

Uitslag wedstrijd:

TRINIDAD—CURAÇAO 1—3

Bericht ontvangen van de V. V. „Transvaal", dat haar Bestuur als volgt is samengesteld:

G. da Silva, voorzitter,
L. E. Willems, secretaris,
J. Gelenbrecht, penningmeester,
H. van Trikt, 1ste commissaris,
A. van Lit, 2de commissaris,
Secretariaat: Arubastraat 25.

HET BESTUUR.

SPORT IN NEDERLAND.

HBS—Sparta	0—2	Bleyerheide—Eindhoven	3—1
KFC Hermes—DVS	1—0	GVAV—Friesland	2—0
ZAC—Tubantia	1—1	Quick—Hoogezand	2—1
Enschede—PEC	2—1	HSC—Veendam	2—2
Roermond—Longa	2—0	Leeuwarden—Velocitas	0—1
MVV—Juliana	3—1	H.F.C.—D.H.C.	3—1
PSV—BVV	3—5		

B. & N.

Oorsprong en betekenis van den naam Curaçao.

5.

Voor zijn tijd had het boekje zeer veel verdienste. Simons schreef met het doel om den belangstellenden lezer in Holland en den pas aangekomen vreemdeling in een kort bestek van 150 bladz. wegwijs te maken, in te lichten en te oriënteren. Het was een encyclopedie over Curaçao in het klein. (7)

Thans heeft het boekje nog slechts waarde als curiosum. Een werk van gezag is het zeker niet.

Ook wat Simons over de naam Curaçao zegt is een compilatie.

Simons heeft zijn mening over de naam en oorsprong neergeschreven in een noot op bldz. 16.

„De oorsprong van den naam, dien dit eiland draagt, schuilt in het don- „ker, (Zijn ambtsvervanger Ds. Bosch schreef „Ligt in het duister.") daar „men dien in oude werken op allerlei wijzen geschreven vindt, als **Quiraçaö, „Corossel, Cerossel, Curasao.** De Franschen noemden het (eiland) Corassol „naar eene vrucht „zuurzak" geheten, die hier in het wild groeide, van hier „naar de Fransche Kolonië is overgebracht, en altijd dien naam behouden „heeft."

Hier hebben we dus een proeve van een verklaring van de naam van Curaçao. Doch het is een zeer ongelukkige.

Men herkent er een vage reminiscentie in, of van de woorden van Phoel, Dr. Friedmann, of van Père Labat, doch waaraan een juist tegenovergestelde uitleg wordt gegeven.

Immers Labat c.s. zegt: de vrucht zuurzak is van Curaçao geimporteerd op de Franse Antillen en wordt daarom Corossol genoemd. Simons draait de zaak om en zegt; de Fransen noemen ons eiland Corossol naar de vrucht.

Simons zegt verder: „Blijkbaar is echter die naam van **Spaanschen** oorsprong „en ten einde hem van een of andere gebeurtenis af te leiden, verhaalt „men, dat een Spaansch priester door de Indianen zou zijn gebraden en „opgegeten waarvan het eiland Cura Hazao (eene verbastering van Cuzado „Cura = priester, hazao = braden)) genoemd zou zijn geworden."

Wat Phoel dus als een sprookje beschouwde, en daarom door Bosch en Teenstra maar niet vermeld werd begint hier bij Ds. Simons aan waarschijnlijkheid te winnen. „Blijkbaar" zegt Simons. Over de Spaanse fouten zullen we hem maar niet lastig vallen.

Hij zegt verder: „Anderen beweren dat het eertijds **Curapuirra** (zelfs de „fouten van Phoel werden mee overgeschreven) werd genoemd, d.i. hij „wordt gezond of genezen, die er heen gaat".

Het aantrekkelijke van deze naam **Curaquira,** schijnt gelegen te hebben in de verklaring die in dit woord lag van het gezonde klimaat van Curaçao. Cura que ira; hij geneest die erheengaat.

Wel aardig gevonden, maar historisch staat het vast, dat ons eiland nooit die naam gedragen heeft. De groote Spaansche encyclopedie van **Epása** geeft zelfs nergens ter wereld een plaats met dergelijken naam.

Vermoedelijk heeft genoemde uitleg als een pedant moeten dienen van Bonaire, waarvan de schriftgeleerden **Bon** of **Buena aire** d.i. „goede lucht" gemaakt hadden.

Simons vervolgt: „Nog anderen beweren, dat de eerste ontdekker een „Spanjaard **QUIRAZAO** zou zijn geweest, en het eiland zijn naam zou „hebben ontvangen (ds. Bosch zegt met andere woorden precies hetzelfde). „Doch daar de meeste plaatsen in de nieuwe wereld bij de aankomst der „Spanjaarden haar oorspronkelijke naam hebben behouden, zoo is het waar- „schijnlijk, dat ook dit eiland bij de oorspronkelijke bewoners reeds den „tegenwoordigen naam had, die echter door de Spaansche uitspraak wel „eenigszins kan verbasterd zijn."

Door zijn opmerkingen dat de naam **„blijkbaar Spaansch"** en „waarschijnlijk Indiaansch" is, maakte Simons het vraagstuk al weer niet eenvoudiger.

Op de bewering welke Simons aanhaalt, dat **Quirazaö,** de ontdekker zijn naam aan het eiland gegeven heeft, geeft de volgende schrijver antwoord.

Dit is de Curaçaoenaar **H. A. van der Walle,** eerst employé bij de firma Jules Penha, later onderwijzer bij het onderwijs-instituut van Baralt en Serpa op Scharloo, tenslotte ging hij naar Caracas, waar hij stierf in 1910 of '12.

Van hem verscheen in 1881 **Reseña historica de Curaçao.** Historisch overzicht van Curaçao, waarin hij als eerste de eigenlijke ontdekker van Curaçao heeft bekend gemaakt, en waarmee dus de hele historie van **Quirazao**, naar het rijk der fabelen verwezen wordt. v. d. Walle schrijft kort en bondig: „Curaçao werd „in 1499 ontdekt door Alonso de Ojeda.

Het vermoeden hiervan was reeds uitgesproken door Phoel. Maar waarschijnlijk heeft van der Walle dit feit gelezen in de Geschiedenis van Venezuela door Baralt en Diaz.

Een schrijver die dit tijdperk afsluit is **A. T. Brusse,** onderwijzer aan de O. S. met zijn boekje **Curaçao en zijn bewoners** 1882.

Zijn oordeel over de oorsprong en beteekenis der naam Curaçao wijkt bijna **niet af van dat van Simons. Hij schrijft:**

„Er bestaan onderscheidene lezingen omtrent de oorsprong van den naam „dezes eilands. In oude geographische werken vindt men die op verschillende „wijzen geschreven. De Franschen noemden het eiland **Corossol** naar de „vrucht „zuurzak" of „fleschappel" welke hier in het wild groeide en van „hier naar de Fransche koloniën is overgebracht."

„Sommigen kennen den naam een Spaansche oorsprong toe en beweren, „dat het eiland dien naam kreeg, omdat zijne oorspronkelijke bewoners de „Caraiben, een Spaanschen priester gebraden en opgepeuzeld hebben. Cura- „çao zou een verbastering of liever een samentrekking zijn, van Cura „(priester) en asádo (gebraden)."

„Anderen beweren, dat het eiland naar zijn eersten ontdekker, den Span- „jaard Quirazao genoemd werd." (bladz. 6. noot 1.)

Merkwaardig echter, is dat Brusse bladz. 66 van zijn boekje dit al weer vergeten is: want daar vertaalt hij letterlijk, zonder van der Walle te noemen, wat deze een jaar te voren geschreven had over de ontdekking van ons eiland door Alonso de Ojeda.

Veel historische verantwoordelijkheid had dus deze schrijver niet.

Het meest verstandige wat we in dit citaat kunnen opmerken, is dat Brusse den naam **Cura Quira,** waarover Ds. Bosch, Teenstra en Ds. Simons als peters hadden gefungeerd, niet onder zijn bescherming heeft willen nemen. En daarmee verdwijnt deze naam dan ook bij de latere schrijvers over Curaçao.

Men zal nu vanzelf begrijpen, waarom voorstanders van de verklaring **Cura hasado,** ook consequent moesten houden, dat de naam Curaçao van Spaanse oorsprong is. Want is eenmaal bewezen, dat de naam niet van Spaanse maar van Indiaanse oorsprong is, dan vervalt onmiddellijk die hele aardigheid.

Maar nimmer ook hebben die schrijvers eens gevraagd: Is hier werkelijk in vroeger tijd een priester gebraden en opgegeten?

Uit de geschiedenis blijkt daar niets van. Men kan zelfs geen tijdvak aanwijzen dat een dergelijk feit gebeurd zou kunnen zijn. Veeleer het tegendeel.

Veronderstel, dat vóór de ontdekking van Amerika, hier op het eiland de slechtste soort Caraiben, de mensenetende, zouden gewoond hebben, (wat echter volstrekt niet bewezen is,) dan waren er toen zeker nog geen katholieke priesters op het eiland geweest.

Later is dit eiland geheel ontvolkt geworden, doch uit het enige document, wat er van die tijd omtrent ons eiland bestaat, nl. de brief van **Juan de Ampiés**, van omstreeks 1513, staat het vast, dat de Indianen die van Curaçao waren weggeroofd, van de stam der Caquetías waren, een zeer goedaardig en zachtzinnig volk, zeer leerzaam en gedwee, en geneigd tot het Christendom. Het is niet bekend, wanneer de eerste priester op Curaçao gekomen is. Zeer zeker niet vóór Juan de Ampiés (1525). Misschien onder hem. Maar toen droeg ons eiland al lang de naam van Curaçao.

Hoe taai echter dergelijke historische dwalingen kunnen zijn, moge blijken uit het volgende:

Na zijn terugkeer uit Curaçao hield Ir. Suringar in Maart 1928 voor de leden **van** Oost en West een lezing in den Haag, waarin hij letterlijk het volgende zei:

,Het, is niet met zekerheid bekend, waaraan Curaçao zijn naam te dan- „ken heeft. Velen zeggen aan het Spaansche woord Cura asada, wat ge- „braden priester beteekent, omdat een van de eerste Spaansche priesters er „levend geroosterd zou zijn. Anderen beweren dat Curaçao beteekent: **Hij „die hier binnenkomt zal weder gezond worden,** hetwelk eerder met de „waarheid overeenkomt, daar het klimaat gezond is, en er geen tropische „ziekten voorkomen."

Zoo ziet men dat zelfs de troebele bronnen van Teenstra, Bosch, Simons en Brusse nog vervalst worden, niet Curaçao betekent dat, maar Curaquira. Doch die naam heeft ons eiland nooit gedragen. (8)

Met Brusse kan men het tijdperk geëindigd achten, waarvan Hamelberg schrijft, dat „men een boekdeel zou kunnen vullen met aanhalen van onnauwkeu- righeden, voorkomende in de tot nu toe uitgegeven geschiedenis van Cura- „çao". (Zie Docum. no. 103 p. 213.)

Teenstra wordt zelfs ter aangehaalde plaatse publiek van moedwillige geschiedenisvervalsing beschuldigd.

Gelukkig brak er nu een tijd aan van meer diepgaand historisch onderzoek, met raadpleging van andere bronnen en archivalia.

De eerste die werkelijk pionierswerk op het gebied van Curaçaose geschiedschrijving heeft verricht is **J. H. Hamelberg**. Hij heeft het Koloniaal Archief hier op orde gebracht en geheel doorgewerkt, en doorzocht ook het hele archief der West-Indische Compagnie in den Haag, voor zijn boek, **De Nederlanders op de West-Indische eilanden.** Het behandelt de Curaçaose historie van 1634—1782. In dit werk, schreef hij niet over de naam van Curaçao, maar wel heeft hij dit gedaan in een apart artikel, waarover straks.

Op te merken valt, dat de kwestie over de verschillende schrijfwijzen van de naam Curaçao nu geheel van de baan is. Maar de strijd loopt nu verder tussen deze twee meningen **is de naam Curaçao van Portugese of Caraibische oorsprong.**

Wie de eerste is, die de mening van een Portugese oorsprong heeft opgeworpen ? ? ?

Stelt men zich in deze kwestie uitsluitend op taalkundig standpunt (zonder enig historisch verband) dan moet men noodzakelijk onder de suggestie komen, **dat alleen** in het Portugees het woord Curaçao het meest zuiver zowel wat schrijfwijze als wat gelijkluidendheid betreft voorkomt.

ÇAO is een uitgang die noch in het Spaans, noch in het Hollands maar wel in het Portugees voorkomt.

Het Spaans woord CORAZON betekent hart en heet in het Portugees CORAÇAO.

Men vindt het dan vanzelf sprekend, dat ons eiland het hart genaamd is, omdat het ligt precies midden tussen Bonaire en Aruba, dus als het hart van die 2 andere eilanden. Ik zou die sententie nog meer kracht kunnen bijzetten door de verklaring, dat bij de oudste Spaanse Cosmografen, de mening bestond, dat ons eiland een bijna ronden vorm had, casi redona zegt Las Casas, zodat ook op het kaartje van Curaçao uit het archief van Sevilla, (9) het zelfs de hartvorm enigszins nabij komt.

7) Met meer succes kan men tegenwoordig voor dit doel gebruiken het boekje, uitgegeven door de Vereniging „Oost en West" **Onze West, Suriname en Curaçao,** waarvan het gedeelte Curaçao is bewerkt door den Hr. W. R. Menkman. Alsmede het aardrijkskundeboekje van Curaçao van fr. Realino uit de Boekhandel St. Augustinus te Curaçao.

8) Als een merkwaardigheid voegen wij hierbij, dat Pater Euwens indertijd rector van het hospitaal op 16 Sept. 1928 van Caracas een brief ontving, geadreseerd als volgt:

Señor Director del Ospital
Santa Isabel
Cura Asado

De brief was met dit adres netjes op Curaçao gekomen.

9) Zie West Indische Gids Jg. 1928—29, pg 97.

wordt vervolgd.

Feuilleton.

De Vermoorde vermoord

Detectiveroman door S. A. Steeman.

9)

— „Zo!" zei Vorobëitchik en ging naar de eikenhouten tafel waarop een vaas stond met rode bloemen; hij snoof er even aan:

— „Prachtige bloemen!... en... een frisse geur!" sprak hij en keek naar Clémence. Die komen ongetwijfeld uit de tuin?... zeker deze morgen pas afgeknipt?"

Clémence scheen verwonderd.

— „Ze komen van een bloemist", antwoordde ze lichtjes in de war; „ze waren bestemd voor... Mevr. Rouvet... maar, wie ze haar gestuurd heeft, weet ik niet..."

— „ Was er geen naamkaartje bij... ?"

— „Neen!..."

— „Zonderling!" zei Wens. „Ik zou zeggen dat ze van een intiemen vriend moeten komen; maar een intieme vriend moest dan toch reeds geweten hebben dat Mevrouw Rouvet dood was!... Zeg me nu maar in welk vertrek Mevrouw Rouvet het meest vertoefde en dan moet u me, zonder getuigen, laten komen en gaan naar believen door heel het huis..."

Het was Max Hartog die nu antwoordde:

— „Mijn tante bracht de meeste uren van de dag dóór in het kleine boudoir naast het salon, ofwel in haar slaapkamer... Ik zal ze u aanwijzen!"...

— „Neen, laat maar!" onderbrak Vorobëitchik. „Ik kan mezelf wel oriënteren", en hij ging zonder meer in de salon en sloeg de deur achter zich dicht.

Het was een ruime gezellige kamer, goed verlucht en verlicht; de hel-geschilderde meubelen en de helle wandbekleding gaven haar een uitzicht van frisse opgewektheid en blije levenslust. Vorobëitchik bleef eerst een poosje onbeweeglijk staan, als om zich te doordringen van die indruk; dan ging hij naar een der grote vensters en keek naar buiten. Het nevelgordijn trok stilaan weg en een massa groene heesters en planten, willekeurig dooreengegroeid, kwamen te voorschijn; het leek een doolhof, een ondoordringbaar oerwoud en het verwonderde hem nu geenszins meer dat het lijk van den kleinen Jacques zolang verborgen had kunnen blijven voor de ogen van buren en toevallige wandelaars in de naastlopende laan. Hij wreef met zijn vinger over een meubel en ondervond al dadelijk dat, sinds de misdaad, de knechten en meiden aan wat anders hadden gedacht dan aan het schoonmaken en afstoffen der huismeubelen. Wens ging in het boudoir van Mevr. Rouvet, waarvan de meubelering slechts bestond uit een kleine schrijftafel, nog een ander tafeltje met wat speelgoed van den kleine wellicht, en een stoel; hij liet zich daarin neervallen en beproefde de grote lade te openen...; en het ging niet!... „Waarschijnlijk werd het slot heel onlangs verwrongen, ofwel nog nooit geopend," dacht Wens; hij trok de kleinere schuifjes er uit en onderzocht aandachtig hun inhoud, maar het waren dingen van weinig belang, voldane rekeningen, foto's, enz...; en hij vroeg zich af „of de inbreker 't werkelijk op dit meubeltje kon gemunt hebben en bijgevolg het slot kon verwrongen hebben?..." „Onwaarschijnlijk," meende hij, schoof zijn stoel achteruit... en stiet hierdoor met zijn voet tegen een papierenmandje. Vorobëichik schudde de inhoud uit over de tafel, stak een sigaret op en begon één voor één alle papiertjes uiteen te trekken en na te zien. Propectussen, drukwerken blanco's... had hij er rap uitgehaald en opzij gelegd; er bleef nog alleen maar een handvol verscheurde brieven, alle verschillend van elkaar in kleur en geschrift en waarvan de meeste begonnen met: „Mijn lieve vriendin" of „Mijn beste Hélène"; Wens las ze vlug om zeker te zijn dat er niets belangrijks in stond en smeet ze daarna terug in de mand.

Hij nam een groot blad wit papier en een potje lijm en begon met jobsgeduld, de kleine snippertjes van een briefje, dat wel in honderd stukken was gescheurd, te rangschikken en vast te hechten en thans lag duidelijk de slordig geschreven tekst vóór hem:

— „Dagen, maanden, jaren gaan voor- „bij, maar de bedreiging niet!... Gij, gij „lacht ermee; gij lacht nog altijd en het „lot is u gunstig, maar er zal een dag „komen dat het u noodlottig worden „zal!... Geef acht; ik vergeet niets!... „Er komt een dag dat alles puin zal „zijn!..."

Geen handtekening!... Dat verwachtte Wens nu wel!...

Hij stak het briefje zorgvuldig weg in de zak van zijn ondervest.

Die korte, gekapte zinnen, die bedreigingen deden wel vermoeden dat Mevr. Rouvet in weerwil harer spreekwoordelijke goedheid, ook een onverzoenbare vijand had. Maar... wie?... Alles wat met zekerheid d.aaromtrent gezegd kon worden, was dat die man — want het was geschrift van een mannenhand!— wraakplannen in het hoofd had en wel in zulke mate dat zijn verstandelijke vermogen daaronder lijden moesten! De detectieve verliet het boudoir en ging door de salon en de hall naar de grote trap.

„Mevr. Rouvet moet zich weinig gestoord hebben aan naamloze brieven", dacht hij onderweg, „om die zomaar in een papiermand te gooien, in plaats van ze te verbranden; ook had ze nooit een beroep gedaan op de politie, want dan zou hij — Vorobëitchik — dat zeker vernomen hebben van den rechter van instructie..." Hij opende de deur op de eerste verdieping en ging binnen.

— „Wat doet u hier?"

Wens verschrok even;... er stond een jonge vrouw voor hem met een reiskoffer in de hand.

— „Het spijt me", zei hij kalmpjes; „verontschuldig mij, Mevrouw, ik wist heus niet dat deze kamer door iemand betrokken was", en hij wilde weggaan.

— „Neen, niet zó haastig, Meneer" en ze weerhield hem; „wat moet u hier?"

De vrouw was niet groot, mager, maar zeer elegant gekleed; blonde haren en grote zwarte ogen.

— „Valt te bezien," dacht Wens, „of dat maar een vrouwengrilletje is of wat anders."

— „Om de waarheid te zeggen, ik zoek niets bepaalds," zei hij. „Ik loop maar op en af..."

— „Dus is deze villa volgens u een openbaar eigendom!" merkte ze vinnig op.

— „God beware me, zoiets te veronderstellen", antwoordde hij. „Laat me zó vrij zijn mezelve u voor te stellen" en hij noemde zijn naam.

— „Zijt u dan waarlijk Vorobëitchik?... de man die zoveel geheimen oploste en van wien heel onlangs de dagbladen nog geschreven hebben?..." Wens kleurde lichtjes.

— „Ik vrees dat de dagbladen niet veel te vertellen hebben over mijn persoontje, om er hun lezers mee te vervelen! Nogmaals, gelief me te verontschuldigen."

— „Neen, neen, meneer!" zei ze met een lachje. „Dat is een romantische ontmoeting, inderdaad... Ongetwijfeld zijt u bezig met te trachten den moordenaar van mijn vriendin, Mevr. Rouvet, op te sporen?..." en even toog over haar gezicht een zweem van droefheid. „Ik heb er dikwijls naar verlangd," vervolgde ze, „de politie te mogen helpen in haar nasporingen; ik vind dat zó boeiend, zó aantrekkelijk..."

Vorobëitchik zag dat op al de stoelen, op tafel en bed kleren lagen, wanordelijk dooreengegooid en maakte daaruit op, dat Mevr. Muriel Zecchi toebereidselen maakte om de villa te verlaten.

— „Wel," zei ze, „wil u me als helpster bij uw onderzoek?... Ik zou er zeer veel plezier aan beleven met een meester als u te mogen samenwerken en bovendien het genoegen smaken te kunnen deelnemen aan de jacht op den schurk, die Hélène en den klenen Jacques heeft vermoord!"... wordt vervolgd.

Aankomst en vertrek der schepen in de week van 22 — 28 December 1935.

SS.	*Aank.*	*Van*	*Vertr.*	*Naar*
Tachira	22	Maracaibo	22	Maracaibo
Heinz Horn	23	Cartagena	23	Hamburg
Colombie	23	Cristobal	23	Le Havre
Patricia	24	Hamburg	24	P. Barrios
El Libertador	25	Maracaibo, Aruba	25	La Guaira
Astrea	25	New-York, P. au Prince	25	Aruba, Maracaibo La Guaria P. Cabello
Baarn	25	Hamburg, Amsterdam	25	Cristobal, Costa del Pac.
Remuera	25	Southampton, Londen	26	Cristobal, New Zealand
Caribia	26	Hamburg	26	P. Barrios
El Libertador	27	La Guaira	27	Aruba Maracaibo
Amor	27	Maracaibo	27	P. Cabello New - York
Statendam	28	New-York	20	Cristobal
Flandre	28	Cristobal	28	Le Havre
Daytonian	28	Liverpool	29	Cristobal

Het confict Italië-Abessynië en het recht.

Het vraagstuk van de rechtvaardige en onrechtvaardige oorlog, speciaal in verband met het Italiaans-Abessynische conflict wordt door Pater dr. Rob Regout S. J. uitvoerig en overzichtelijk behandeld in het nieuwste nummer van het altijd actuele Jesuïeten-maandblad „Studiën". Een beslissende uitspraak van de katholieke Kerk als zodanig bestaat niet over dit boeiende en zo vaak maar al te actuele vraagstuk van het oorlogsrecht, maar de katholieke theologen en moralisten hebben sedert de oudste eeuwen en speciaal sedert Sint Augustinus een zo duidelijke en — voor wat de hoofdzaken betreft — een zo eenstemmige mening geformuleerd, dat men gerust kan spreken van „de katholieke leer" omtrent de rechtvaardige en de onrechtvaardige oorlog.

Na een principiële uiteenzettng van deze algemeen geldende theorie en een warme verdediging van haar bestaansrecht, komt de geleerde schrijver tot het brandende vraagstuk van de dag: is de oorlog, welke Italië tegen Abessynië voert, van katholiek leerstellig standpunt aanvaardbaar of verwerpelijk?

Het publiek, gauw met zijn mening gereed, heeft deze vraag al lang beantwoord naargelang de inspiraties des gemoeds. Felle verontwaardiging tegen Mussolini enerzijds, hevige theoriën over de suprematie van „het blanke ras" (waartoe de Italianen dan verondersteld worden te behoren, ofschoon ze voor minder echt gelden dan het blonde ras) verdelen de kampen en wie tijdens de eerste dagen van het wereldschokkende conflict de straatdebatten beluisterde, had geen moeite om te constateren, dat de sympathiën voor den Negus of voor den Duce geplaatst werden volgens normen, waaraan het gezond verstand minder bijdroeg dan de politieke hartstocht.

Daarom doet het zo goed, een rustig en objectief geleerde te horen uiteenzetten, hoe men als katholiek dit netelige vraagstuk het veiligst beoordeelt. Mr. Regout, die alle staatkundige agitatie verre van zijn beschouwing verwijderd houdt, onderscheidt in het vraagstuk drie aspecten. Ziehier de kern van zijn helder betoog verkort, doch letterlijk weergegeven:

1. De eerste vraag is deze: of Abessynië onrecht heeft gepeegd tegen Italië.

Er zijn door Italië talrijke gronden aangevoerd om zijn optreden der laatste maanden te rechtvaardigen.

Het feit, dat Engeland en Frankrijk vroeger hetzelfde gedaan hebben, en dat Italië reeds millioenen aan voorbereidingen heeft ten koste gelegd, komt niet als rechtsgrond in aanmerking; krachtiger, maar evenmin afdoende is het argument, dat Mussolini's prestige gehandhaafd of Abessynië's culturele ontwikkeling ter hand genomen moet worden. Laten wij ineens overgaan tot bespreking der twee voornaamste gronden, die Italië tot rechtvaardiging van zijn optreden aanvoert:

a. Italië moet zich verdedigen tegen aanrandingen van Abessynische zijde.
b. Italië heeft behoefte aan expansie.

Abessijnse aanrading?

Ad a. Kisten vol belastend materiaal zijn tot staving van deze stelling naar Genève gezonden. Dat er in de loop der laatste maanden en jaren nu en dan ongerechtigheden zijn gepleegd door roofzuchtige Abessynische stammen, dat er grove onbehoorlijkheden zijn begaan tegen Italianen in Abessynië, dat er grensconflicten hebben plaats gehad, waarbij (ook) de Abessyniërs schuld hebben, dat alles is zeer goed mogelijk, zelfs zeer waarschijnlijk. In dat geval is er dus enig onrecht gepleegd. Maar daar de Negus zich bereid verklaard heeft tot arbitraal onderzoek der incidenten en bij eventuele veroordeling een genoegdoening van zijn kant zeker te verwachten was, is er volstrekt geen oorlog tegen de Staat Abessinië nodig om dit onrecht te herstellen. Aan het tweede vereiste — oorlog als laatste middel — is dus, wat dit punt betreft, niet voldaan.

Italië's expansie.

Ad b. Het tweede argument van Italië beroept zich op expansiebehoefte. Hiermee raken we in het brandpunt van het conflict.

Men heeft het inopportuun genoemd en gevaarlijk, om indien er in Italië's aanspraken enige waarheid schuilt, dit toe te geven, omdat daardoor Italië's agressieve houding wordt versterkt. Deze mening lijkt ons volkomen onjuist: geen dwaling wordt ooit overwonnen, indien de kern van waarheid, die er in schuilt, en waaraan de dwalenden juist hun houvast en veelal hun kracht en overtuiging ontlenen, niet wordt erkend en geëerbiedigd. En indien geen scherpe schifting plaats heeft van wat waar en onwaar, van wat goed en wat verkeerd is in een verward complex van aanspraken en daden, zullen veroordelingen en protestacties en maatregelen ter bestrijding van onrecht zeer licht zelf onwaarheid en onrecht bevatten, wat voor de tegenpartij weer versterking van overtuiging meebrengt of excuus aan de hand doet om brutaler te worden in zijn willekeur.

Heeft Italië behoefte aan expansie? Zo ja, kan aan het feit, dat die behoefte bestaat, het recht worden ontleend, dat in die behoefte wordt voorzien? Indien dit het geval is, wat voor rechten zijn dat? Politieke? Economische? En hoever gaan ze? En tegen wie gelden die rechten? Tegen Abessinië? Waarom niet evengoed Egypte of Engeland of Chili?

Of Italië behoefte heeft aan expansie, is een feitelijke vraag; voor de beoordeling daarvan zal men moeten steunen op het oordeel van geografen, economisten en andere deskundigen; wij menen, met de Geneefse sprekers dat die vraag bevestigend moet worden beantwoord.

Dat met een werkelijk bestaande behoefte aan expansie rekening moet worden gehouden, is een principiële stelling, waarvan wij de waarheid ten volle beamen en met zo krachtig mogelijke nadruk willen verdedigen.

De kwestie, waar het hier om gaat, is zo ingrijpend, dat ze in belangrijkheid de ogenblikkelijke verwikkelingen van het Afrikaans-Europees conflict ver overtreft. Zij raakt het wezen van het vredesvraagstuk.

Neemt men aan dat Italië een dringende behoefte heeft aan expansie, dan moet men ook de consequenties van dat feit aanvaarden. De bevolkingstoename in Italië, door geen moedwillige geboortebeperking geremd, het verlangen om 'n waarlijk niet overdadige materiële levensstandaard op te voeren of minstens te behouden, de krachtige ontwikkeling, die zich in de laatste vijftien jaren onder leiding van den Duce heeft ontplooid, dat alles zijn factoren die waardering eisen en tegemoetkoming vorderen.

Met die expansie-behoefte moet dus rekening worden gehouden. Maar even zeker is, dat die behoefte op zich zelf geen recht geeft om zich bepaalde eigendommen, waarop anderen gevestigde rechten kunnen doen gelden, zonder meer toe te eigenen. Italië kan niet met reden aanvoeren: ik heb behoefte aan vruchtbare grond, aan een rijke bodem; in Abessynië ligt deze onbenut; ik heb dus recht om dat gebied in zijn geheel of ten dele in te lijven.

Behoefte is geen recht

Deze dubbele waarheid wordt vrij algemeen erkend; in Genève is ze meermalen tot uiting gekomen; men vindt ze ook in de vroeger reeds vermelde officieuze verklaring van het Vaticaan: „de behoefte aan expansie is een feit, waarmede rekening moet worden gehouden... maar het is in zich zelf geen recht... en kan dus uit zich zelf alleen geen rechtvaardiging bieden voor een gewelddadige poging om zich toe te eigenen, ook tegen eventuele rechten van anderen in, datgene, dat men meent nodig te hebben."

De juistheid dezer beginselen kan men dus veilig aanvaarden. Wanneer wij er thans echter toe overgaan gevolgtrekkingen te maken uit deze beginselen, zal uiteraard omtrent meerdere punten meningsverschil mogelijk zijn. Wij geven, in beknopte vorm, onze eigen opvatting.

Met Italië's expansie-behoefte moet rekening worden gehouden; Italië moet, indien mogelijk, worden geholpen. — De wereld is echter „ópgedeeld". Er zullen dus offers moeten worden gebracht, concessies worden verleend, door hen die reeds gevestigde rechten bezitten. — Wie zijn dat en hoever moeten hun concessies gaan? Dat hangt af van talloze concrete omstandigheden, met name van de voorhanden mogelijkheden om in die expansie te voorzien en van de zwaarte van het offer dat dergelijke concessies voor de tegenwoordige rechthebbers zouden betekenen. Een staat die zelf zijn eigen bevolking nauwelijks voeden kan, zal geen offers behoeven te brengen aan vreemden.

Nu menen wij, dat door de geografische ligging van Abessynië ten opzichte van Italië en zijn koloniën, door de exploitatie-mogelijkheden die Abessynië biedt en die zonder vreemde hulp door de eigen bevolking nagenoeg niet kunnen worden benut, door de wanordelijke toestanden die ongetwijfeld nog in een groot deel van Abessynië heersen en die door een nabije belangstelling van een Europese mogendheid kunnen worden verbeterd, wij menen, dat door samengaan van deze en dergelijke factoren het gebied van Abessynië, meer dan andere gebieden, in aanmerking komt om aan de Italiaanse expansie-behoefte tegemoet te komen, mits — en dat is van veel belang — aan Abessynië zelf garantie wordt verleend, dat het niet de prooi wordt van Italiaanse willekeur.

Het volstrekt weigeren van enige tegemoetkoming aan de behoeften van Italië zou daarom o.i. een onrecht betekenen van de kant van Abessynië.

Daar echter Italië wel aanspraak kan maken op tegemoetkoming, maar die aanspraak geen bepaald aangewezen object heeft, moet door onderlinge besprekingen, en niet door eenzijdige beslissing van Italië, worden vastgesteld welke concessies zullen worden verleend.

Abessynië, in afspraak met Genève, was bereid — in meer of minder spontane offervaardigheid — enige concessies aan Italië te verlenen. Indien de aangeboden concessies werkelijk zodanig waren — en het is voor buitenstaanders niet zo gemakkelijk zich hierover een volstrekt zeker oordeel te vormen — dat ze aan de Italiaanse expansie-behoefte tegemoet zouden komen en niet alleen Mussolini's „verzameling van woestijnen" zouden uitbreiden, dan heeft Abessynië gedaan waartoe het, naar wij veronderstellen, verplicht was, dan is er geen onrecht door Abessynië tegen Italië en ontbreekt dus het eerste en fundamentele vereiste voor de rechtvaardigheid van een oorlog.

Oorlog noodzakelijk?

2. De oorlog moet het enige en laatste middel zijn om onrecht te herstellen.

In de gegeven omstandigheden was de Volkenbond het aangewezen orgaan om een redelijke en rechtmatige oplossing te brengen en handelt Italië verkeerd door zijn eigenmachtig optreden. Want de beoordeling van dit conflict, de afweging van rechten en plichten van alle betrokken partijen heeft veel meer kans volgens waarheid en rechtvaardigheid te geschieden dan bij een, noodzakelijk bevooroordeelde, eenzijdige beslissing door één der partijen het geval is. Bovendien: het algemeen belang eist dringend, dat de eigenrichting vervangen wordt door een meer betrouwbare vorm van rechtsverzorging.

Onze conclusie is: Italië kon recht verkrijgen langs vreedzame weg; of, minstens, Italië heeft niet alle geëigende middelen aangewend om langs vreedzame weg zijn recht te verkrijgen; voor het grijpen naar het brutale middel van de oorlog is dus geen rechtvaardiging.

3. Omtrent het derde vereiste voor de rechtvaardigheid van een oorlog kunnen wij kort zijn. Zelfs verondersteld wat wij hebben ontkend, dat er onrecht zou zijn aan de zijde van Abessynië en dat een oorlog het enige en laatste middel zou zijn om dat onrecht af te te weren of te herstellen, dan zou die oorlog nog ongeoorloofd zijn indien de nadelen daaraan verbonden groter zouden zijn dan 't nut dat Italië van zulk 'n oorlog zou verwachten. Met de te verwachten gevolgen van de oorlog moet ten volle rekening worden gehouden, met de dreigende verwikkelingen in Afrika, in Europa, in geheel de wereld. Als praktische conclusie in verband met dit vereiste zouden wij willen zeggen: het is goed mogelijk dat de concessies die Italië langs vreedzame weg verkrijgen kon, voor zijn expansie-behoefte geen oplossing, maar wel enige verlichting verschaffen; de nadelen aan de oorlog verbonden lijken dan zodanig te overwegen, dat ook op deze grond oorlog ongeoorloofd is.

De Paus en de Oorlog

Na deze duidelijke en in Studiën nader gemotiveerde uiteenzetting, besluit de schrijver, dat een beschuldiging, als zou de Paus deze toestand werkeloos aanzien, volstrekt onrechtvaardig is.

Men heeft gezegd, dat de Kerk, dat de Paus zijn machtige stem moet doen horen in een duidelijke veroordeling van Italië's optreden. De H. Vader heeft de beginselen der christelijke moraal in dit verband duidelijk uiteengezet; of deze ook in onderhandse besprekingen aan den Duce zijn voorgelegd, weten wij niet, maar het lijkt heel waarschijnlijk. Wij geloven niet dat de Paus verder zal gaan. Niet uit vrees — Pius XI heeft getoond in moed en kracht voor Mussolini niet onder te doen — maar omdat de geweldige verantwoordelijkheid, aan een officiële veroordeling verbonden, moeilijk aanvaard kan worden, daar de Paus, staande buiten de Volkenbond, van de gegevens van het conflict geen inzage heeft gekregen, en daar dit conflict te veel aanknopingspunten heeft met zuiver politieke factoren, met anti-facisme, met koloniale en andere belangen van mogendheden. Doch verondersteld, dat de Paus, overtuigd van de onrechtvaardigheid van Mussolini's optreden, aan het Italiaanse volk als plicht zou willen opleggen tot dienstweigering over te gaan. Bij de bestaande toestanden zou dat o.i. betekenen: een opwekken tot revolutie tegen het bestaande gezag. Bovendien: reeds de bekendmaking van een dergelijke beslissing, met name aan de soldaten in de koloniën, zou in een fascistische staat met zijn onverbiddelijke censuur vrijwel op niets uitlopen. Gewetensverwarring en onrust bij enige honderden zou het enige praktische resultaat kunnen zijn; op de loop der zaken zou 't geen invloed hebben. Hoe heldhaftig ook een dergelijke daad uit de verte moge lijken, aan de werkelijkheid der nuchtere feiten is niet te ontkomen. Voor het welzijn van de wereld zijn de stilte, onderhandse pogingen, die de Paus thans schijnt aan te wenden om de partijen dichter bijeen te brengen, van veel groter waarde. Wij kunnen slechts hopen, met den H. Vader „dat God aan alle vrede geve volgens waarheid en recht, hetgeen het geluk voor allen is."

Satyre en humor.

Een bezwaar van de radio.

Dat de berichten „uit de lucht gegrepen" zijn.

De vergissing.

„Zo, de Bruyn, hoe gaat het met je?"
„Mijn naam is De Grijs, mijnheer."
„O, pardon, ik ben kleurenblind, ziet u."

Een lastig geval

De chef had zich al dagen geërgerd aan het ongeschoren gezicht van den boekhouder. Eindelijk kon hij het niet meer voor zich houden.

„Zeg, Staffel," viel hij uit, „wanneer denk jij je weer eens te scheren?"

„Ik... eh... ik wilde m'n baard laten staan, chef," stotterde Staffel.

„Heb ik niets mee te maken! Hier op kantoor heb je geschoren te verschijnen. Wat je buiten kantoortijd doet, moet je zelf weten!"

Regie!

„Als regisseur van het stuk, dat morgen wordt opgevoerd, heb ik honderd figuranten nodig."
„In historisch costuum?"
„Nee, gewoon in avondcostuum. Ze moeten op de eerste rang plaatsnemen!"

Te vlug geleefd.

„Zo, wat hoor ik, is je schoonzuster gestorven?"
„Ja, die heeft te vlug geleefd!"
„Te vlug geleefd? Hoe zo?"
„Wel, toen mijn broer met haar trouwde, was zij vijf jaar jonger dan hij, en nu blijkt ze tien jaar ouder te zijn! Zo'n tempo houdt toch niemand wil?"

Mondje dicht.

Bankier (tot inbreker, dien hij bij zijn geheel lege brandkast vindt):
„Hier heb je 'n tientje voor je moeite, maar houd je mond, hoor!"

Onder studenten.

„In mijn eerste studiejaar ben ik op een avond zo dronken geweest, dat ik mijn laarzen in bed legde en zelf voor de deur ging staan. Ik merkte de vergissing eerst, toen ik de volgende morgen gepoest werd."

Lichte dienst.

Heer des huizes (tot nieuwe dienstbode:
„Hoor eens, Betje, in mijn huis gaat alles met militaire stiptheid. Om zes uur opstaan, om twaalf uur eten en om tien uur naar bed."
Dienstbode (wier gelaat opheldert):
„Nu, als ik verder niets te doen heb, kan ik mij hier in huis best schikken."

Goed bedoeld.

Dienstbode (bij den beenhouwer):
„Hebt u een kalskop?"
Beenhouwer (eerst driftig willende worden, doch bedenkend): Neen, beste meid, wèl een mensenhoofd."
Meisje: „Nee, dat mot ik niet hebben, er motte hersens in zitten."

Uit het opstel van Jantje over het huis.

Een huis heeft twee verdiepingen, daarboven is een dak, en daar bovenop staan de hyphoteken.

Uit Amerika.

In zeker gedeelte van Amerika was het zó heet, dat toen een heer zijn stroohoed op tafel legde, deze door de felle stralen van de zon in brand raakte.

Een redacteur van zeker Yankeese courant schreef daarover: „Gelukkig, dat dit niet bij nacht heeft plaats gevonden, anders waren de ongelukken niet te overzien geweest."

Na de studentenfuif.

„Ben je niet vreselijk geschrokken, toen die auto over je voet reed?"
„Dat liep nog al los, 't gebeurde inne... mijn slaap."

Verkeerd begrepen.

Een grote ,grimmige man komt een dagbladbureau binnen stappen.

Versproken.

Inspecteur van de verzekering: „Dat is wel serieus, meneer Stomps, dat er nu al voor de derde maal in één jaar op uw boerderij is uitgebroken."
Stomps: „Da's niet waar, meneer, twee keer maar! Eén keer is 't niks geworden!"

Zijn schade inhalen.

Grootmama: „Waarom wil jij nou met alle geweld het grootste stuk taart hebben, Jantje; ik zou toch menen, dat je oudere broertje er meer recht op heeft dan jij."
Jantje: „Da's niet, want hij heeft al twee jaar gegeten vóór ik geboren was."

Dankbaarheid.

„Hans, je moet met dien dommen Jan niet omgaan, hij is altijd de laatste van de klas."
„Ja, maar pa, ik doe het uit dankbaarheid; als hij de laatste niet was, dan was ik het."

In twijfel.

Baron (tot zijn knecht):
„Johan, ik heb voorlopig wat geld nodig... breng dus iets naar de bank van lening!"
Johan (wijzend op de bibliotheek en de beelden en shilderijen): „De kunst of de wetenschap, meneer de baron?"

1 2 3 4

Copyright P. I. B. Box 6 Copenhagen

ADAMSON EN ZIJN ZONDAGSE BROEK.